

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

«ՌԱԴՍ»

ՍԱՀՄԱՆԱՓԱԿ ԴԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՄԲ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ ԱՐԱՐԱՏԻ ՄԱՐԶԻ ՄԱՍԻՍ ԽՈՇՈՐԱՑՎԱԾ ՀԱՄԱՅՆՔԻ

ՀՈՎՏԱՇԱՏ ԲՆԱԿԱՎԱՅՐԻ ՁԿՆԱԲՈՒԾԱՐԱՆԻ

ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽՆԱԿԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ

ՀԱՅՏ

Տնօրեն՝

Ա. ՍԱՐԳՍՅԱՆ

Երևան 2023թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

	Էջ
1. ՈԼՈՐՏԸ ԿԱՆՈՆԱԿԱՐԳՈՂ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԱԿՏԵՐԻ ՑԱՆԿԸ	3
2. ՁԵՌՆԱՐԿՈՂԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ ԵՎ ԳՏՆՎԵԼՈՒ ՎԱՅՐԸ	6
3. ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՆՊԱՏԱԿԸ ԵՎ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ	6
4. ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՏԱՐԱԾՔԻ ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ	14
4.1. Երկրաձևաբանություն, արտածին երկրաբանական երևույթներ, սեյսմիկ բնութագիր	14
4.2. Կլիմա	18
4.3. Օդային ավազան	20
4.4. Ջրային ռեսուրսներ	21
4.5. Հողեր	27
4.6. Բուսական և կենդանական աշխարհ	29
4.7. Բնության հատուկ պահպանվող տարածքներ	32
4.8. Պատմամշակութային ժառանգություն	35
5. ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ	36
6. ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՊԼԱՆԸ ԵՎ ՄՇՏԱԴԻՏԱՐԿՈՒՄՆԵՐԻ ԾՐԱԳԻՐԸ	39
7. ԱՐՏԱԿԱՐԳ ԻՐԱՎԻՃԱԿՆԵՐ	41
Հավելված 1. Ձկնաբուծարանի տարածքի և շինությունների հողհատկացման հատակագծերի պատճենները	43
Հավելված 2. «Ռապս» ՍՊԸ 27.03.2023թ.-ի №0064-23 ջրօգտագործման թույլտվության պատճենը	49
Հավելված 3. Անշարժ գույքի նկատմամբ իրավունքների պետական գրանցման վկայականի պատճենը	54
Հավելված 4. «Ռապս» ՍՊԸ-ի պետական ռեզիստրի միասնական գրանցամատյանի քաղվածքը	57

1. ՈԼՈՐՏԸ ԿԱՆՈՆԱԿԱՐԳՈՂ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԱԿՏԵՐԻ ՑԱՆԿԸ

- ՀՀ Ջրային օրենսգիրք (ՀՕ-373-Ն, 04.06.2002թ.), որով կարգավորվում են ջրային ռեսուրսների և ջրային համակարգերի, այդ թվում՝ ջրամատակարարման, ջրահեռացման համակարգերի տնօրինման, տիրապետման, օգտագործման և պահպանման ոլորտում ծագող հարաբերությունները:
- ՀՀ Հողային օրենսգիրք (ՀՕ-185, 02.05.2001թ.), որը սահմանում է հողային հարաբերությունների պետական կարգավորման կատարելագործման, հողի տնտեսավարման տարբեր կազմակերպական-իրավական ձևերի զարգացման, հողերի բերրիության, հողօգտագործման արդյունավետության բարձրացման, մարդկանց կյանքի ու առողջության համար բարենպաստ շրջակա միջավայրի պահպանման և բարելավման, հողի նկատմամբ իրավունքների պաշտպանության իրավական հիմքերը:
- «Մթնոլորտային օդի պահպանության մասին» ՀՀ օրենք (ՀՀ օրենք ՀՕ-522-Ն (ընդունված 1994թ. և լրամշակված՝ 2022թ.), որով կարգավորվում է մթնոլորտային օդի պահպանության իրավական և կազմակերպական հիմքերը՝ ուղղված մթնոլորտային օդի որակի պահպանությանը. մարդու առողջության և շրջակա միջավայրի համար բարենպաստ մթնոլորտային օդի որակի ապահովման նպատակով՝ մթնոլորտային օդի պահպանության բնագավառում հասարակական հարաբերությունները:
- «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» ՀՀ օրենք (ընդ. ՀՕ-110, 21.06.2014թ., խմբ. 03.05.23թ. ՀՕ-150-Ն), որը կարգավորում է ՀՀ-ում ռազմավարական էկոլոգիական գնահատման, շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման, անդրսահմանային ազդեցության գնահատման, շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության պետական փորձաքննության, հանրության ծանուցման, հանրային լսումների իրականացման, պետական փորձաքննական եզրակացության տրամադրման, ուժը կորցնելու, շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման, փորձաքննության և նախատեսվող գործունեության իրականացման գործընթացներում նախաձեռնողների իրավունքների ու պարտականությունների հետ կապված հարաբերությունները:
- «Բուսական աշխարհի մասին» ՀՀ օրենք (ՀՕ-22, 23.11.1999թ.), որը սահմանում է պետական քաղաքականությունը բնական բուսական աշխարհի գիտականորեն հիմնավորված պահպանության, պաշտպանության, օգտագործման և վերարտադրության բնագավառում:

- «Կենդանական աշխարհի մասին» ՀՀ օրենք (ՀՕ-52, 03.04.2000թ.), որը սահմանում է ՀՀ տարածքում կենդանական աշխարհի վայրի տեսակների պահպանության, պաշտպանության, վերարտադրության և օգտագործման պետական քաղաքականությունը:
- «Բնության հատուկ պահպանվող տարածքների մասին» ՀՀ օրենք (ՀՕ-211, 27.11.2006թ.), որը կարգավորում է Հայաստանի Հանրապետության բնության հատուկ պահպանվող տարածքների՝ որպես բնապահպանական, տնտեսական, սոցիալական, գիտական, կրթական, պատմամշակութային, գեղագիտական, առողջապահական, ռեկրեացիոն արժեք ներկայացնող էկոհամակարգերի, բնության համալիրների ու առանձին օբյեկտների բնականոն զարգացման, վերականգնման, պահպանության, վերարտադրության և օգտագործման պետական քաղաքականության իրավական հիմունքները:
- «Թափոնների մասին» (ՀՕ-159-Ն, 24.11.2004թ.) ՀՀ օրենք, որը կարգավորում է թափոնների հավաքման, փոխադրման, պահման, մշակման, օգտահանման, հեռացման, ծավալների կրճատման և դրանց հետ կապված այլ հարաբերությունների, ինչպես նաև մարդու առողջության և շրջակա միջավայրի վրա բացասական ազդեցության կանխարգելման իրավական և տնտեսական հիմքերը:
- «Բնապահպանական վերահսկողության մասին» (ՀՕ-82-Ն, 11.04.2005թ.), որով կարգավորում է ՀՀ բնապահպանական օրենսդրության նորմերի կատարման նկատմամբ վերահսկողության կազմակերպման ու իրականացման խնդիրները և սահմանում է ՀՀ բնապահպանական օրենսդրության նորմերի կատարման նկատմամբ վերահսկողության առանձնահատկությունների, կարգերի, պայմանների, դրանց հետ կապված հարաբերությունների և բնապահպանական վերահսկողության իրավական ու տնտեսական հիմքերը:
- ՀՀ կառավարության 29.01.2010թ.-ի N71-Ն որոշում, որով հաստատվել է ՀՀ կենդանիների Կարմիր գիրքը,
- ՀՀ կառավարության 29.01.2010թ.-ի N72-Ն որոշում, որով հաստատվել է ՀՀ բույսերի Կարմիր գիրքը,
- ՀՀ կառավարության 14.08.2008թ.-ի N967-Ն որոշում, որով հաստատվել է ՀՀ բնության հուշարձանների ցանկը:

- ՀՀ առողջապահության նախարարի 06.03.2002թ.-ի N138 հրաման, որով հաստատվում են աշխատատեղերում, բնակելի և հասարակական շենքերում աղմուկի սանիտարական նորմերը:
- ՀՀ կառավարության 20.01.2005թ.-ի N64-Ն որոշում, որով հաստատվել են ջրաէկոհամակարգերի սանիտարական պահպանման, հոսքի ձևավորման, ստորերկրյա ջրերի պահպանման, ջրապահպան, էկոտոնի և անօտարելի գոտիների տարածքների սահմանման չափորոշիչները:
- ՀՀ կառավարության 27.05.2015թ.-ի N764-Ն որոշումը, որով հաստատվել է շրջակա միջավայրի վրա հնարավոր տնտեսական վնասի գնահատման և հատուցման կարգը:
- ՀՀ կառավարության 05.05.2011թ.-ի №608-Ն որոշում, որով հաստատվել է ձկնաբուծական մթերքների արտադրության ձեռնարկություններում վտանգի աղբյուրների վերլուծության և կրիտիկական կետերի հսկման՝ ՎԱՎԿԿՀ (HACCP) համակարգի ներդրման միջոցառումների ծրագիրը:
- ՀՀ կառավարության 22.05.2003թ.-ի № 703-Ն որոշում, որով հաստատվել է ձկնային տնտեսության կարիքների համար ջրային ռեսուրսների օգտագործման կարգը:
- ՀՀ առողջապահության նախարարի 25.01.2010թ.-ի №01-Ն հրաման, որով հաստատվել են հողի որակին ներկայացվող հիգիենիկ պահանջներ N 2.1.7.003-10 սանիտարական կանոնները և նորմերը:
- ՀՀ առողջապահության նախարարի 17.05.2006թ.-ի №533-Ն հրաման, որով հաստատվել են աշխատատեղերում, բնակելի և հասարակական շենքերում թրթռման (վիբրացիայի) հիգիենիկ նորմերը:
- ՀՀ առողջապահության նախարարի 06.05.2002թ.-ի №138-Ն հրաման, որով հաստատվել են «Աղմուկն աշխատատեղերում, բնակելի և հասարակական շենքերում և բնակելի կառուցապատման տարածքներում» N2 – III – 11.3 սանիտարական նորմերը:
- ՀՀ կառավարության 28.12.2023թ.-ի № 2305-Ն որոշում, որով սահմանվել հորատանցքի միջոցով ստորերկրյա քաղցրահամ ջրերի օգտագործում իրականացնող ձկնաբուծարաններում փակ շրջանառու համակարգի ներդրման կարգը:

2. ՁԵՌՆԱՐԿՈՂԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ ԵՎ ԳՏՆՎԵԼՈՒ ՎԱՅՐԸ

Ձկնաբուծարանում գործունեությունը իրականացվում է «ՌԱՊՍ» ՍՊ ընկերության կողմից: ՀՀ իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրում ընկերության գրանցման համարն է 77.110.00952, գրանցման ամսաթիվը՝ 08.06.2007թ., գրանցման հասցեն՝ Հայաստան, Արարատ, Հովտաշատ, 0725: Ձկնաբուծական տնտեսությունը գտնվում է ՀՀ Արարատի մարզի Մասիս խոշորացված համայնքի Հովտաշատ բնակավայրի վարչական սահմաններում (գ. Հովտաշատ, 2-րդ փողոց, տ. 49/1), բնակավայրից մոտ 0.9կմ հեռավորության վրա: Սիփանիկ բնակավայրը գտնվում է ձկնաբուծարանի տարածքից մոտ 1.1կմ, Հայանիստ բնակավայրը՝ 2.65կմ և Դարբնի բնակավայրը՝ 1.4կմ հեռավորությունների վրա (նկարներ 1-2):

Տարածքի աշխարհագրական կոորդինատներն են. 40° 5'38.36"N, 44°21'30.02"E: Տարածքի կոորդինատները WGS-84 (ARMREF 02) ազգային գեոդեզիական կոորդինատային համակարգով ներկայացված են ստորև.

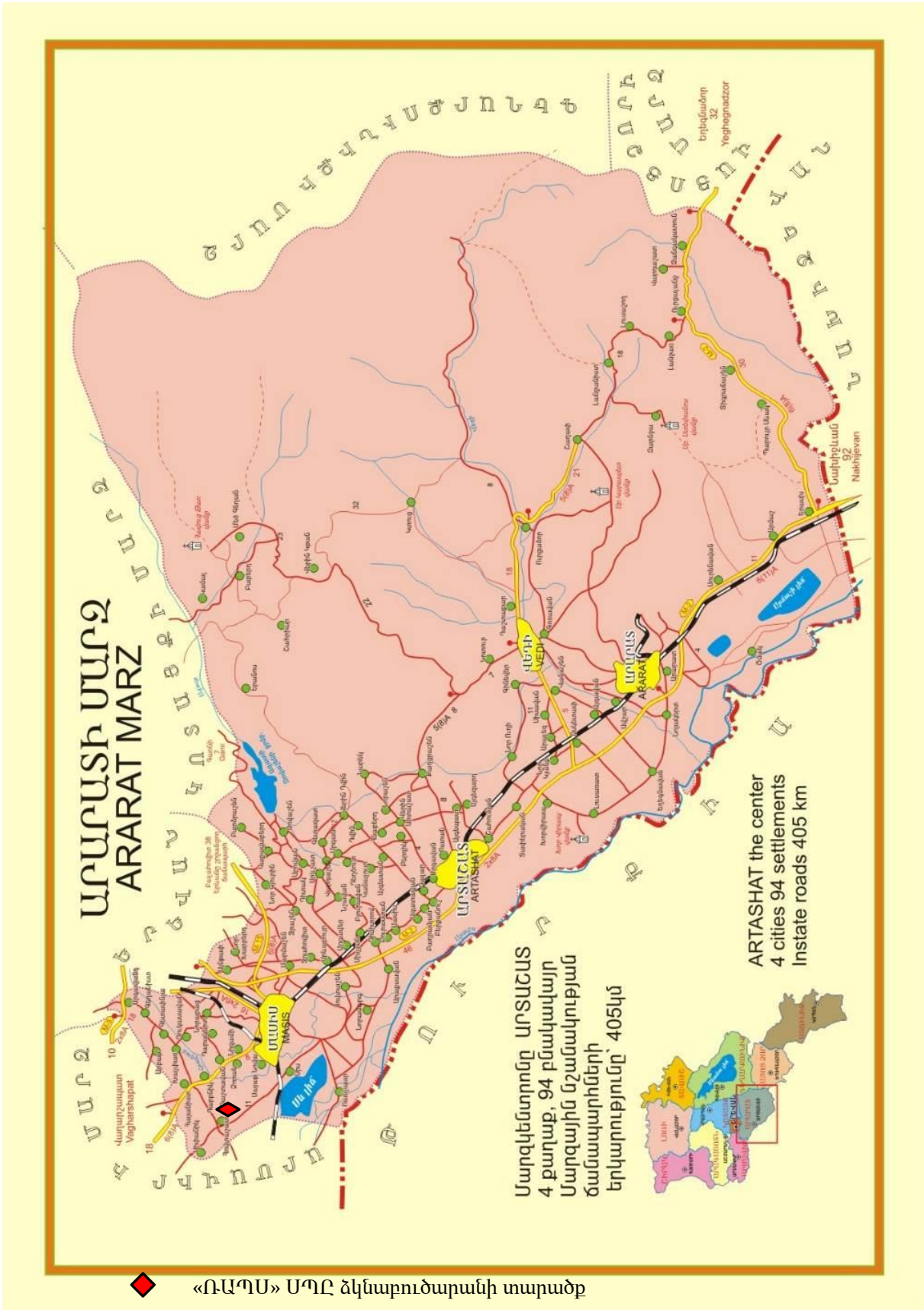
1. 4440236.2360, 8445187.022; 2. 4440262.7724, 8445181.2690; 3. 4440335.7389, 8445202.2442; 4. 4440300.6424, 8445333.2790 ; 5. 4440204.1187, 8445307.5604:

Ձկնաբուծարանները գտնվում են «Ռապս» ՍՊԸ տարածքից 200-750մ, մշակվող գյուղատնտեսական հողերը՝ մոտ 425մ հեռավորությունների վրա (նկար 3): Հրազդան գետը գտնվում է ձկնաբուծարանի տարածքից 1.6կմ, Սևջուր գետը՝ 5.3կմ հեռավորությունների վրա, 3.5-5.2կմ հարավ-հարավ-արևելք են գտնվում ԽՍՀՄ շրջանում կառուցվածք արհեստական լճակները (նկար 4): Ձկնաբուծարանը կապված է Հովտաշատ գյուղի հետ 0.8կմ երկարությամբ բարեկարգ բնահողային ճանապարհով:

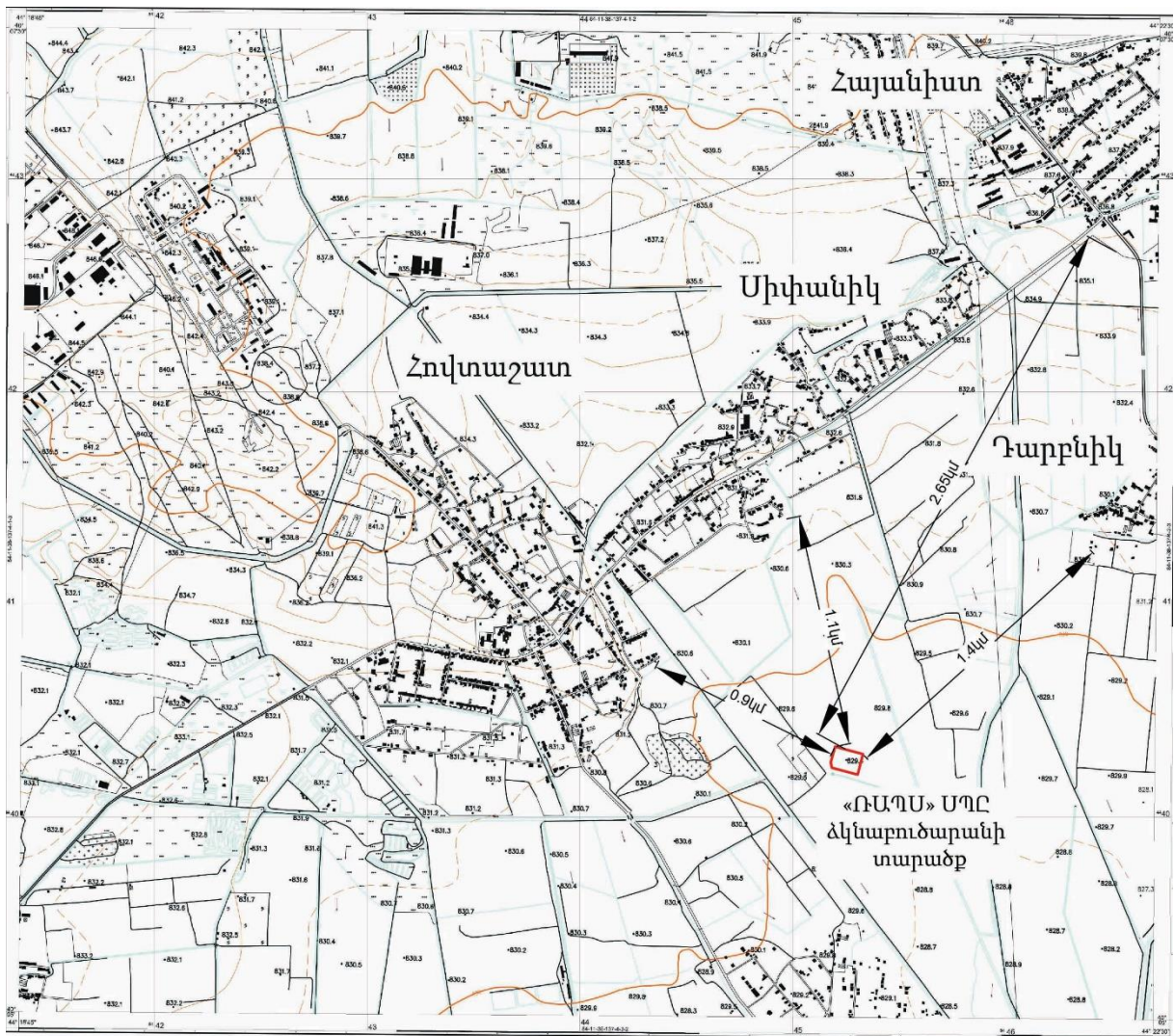
3. ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՆՊԱՏԱԿԸ ԵՎ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ

Ձկնաբուծական տնտեսության ենթակառուցվածքները զբաղեցնում են մոտ 1.35հա տարածք: Ձկնաբուծական տնտեսության տարածքում են գտնվում հետևյալ ենթակառուցվածքները.

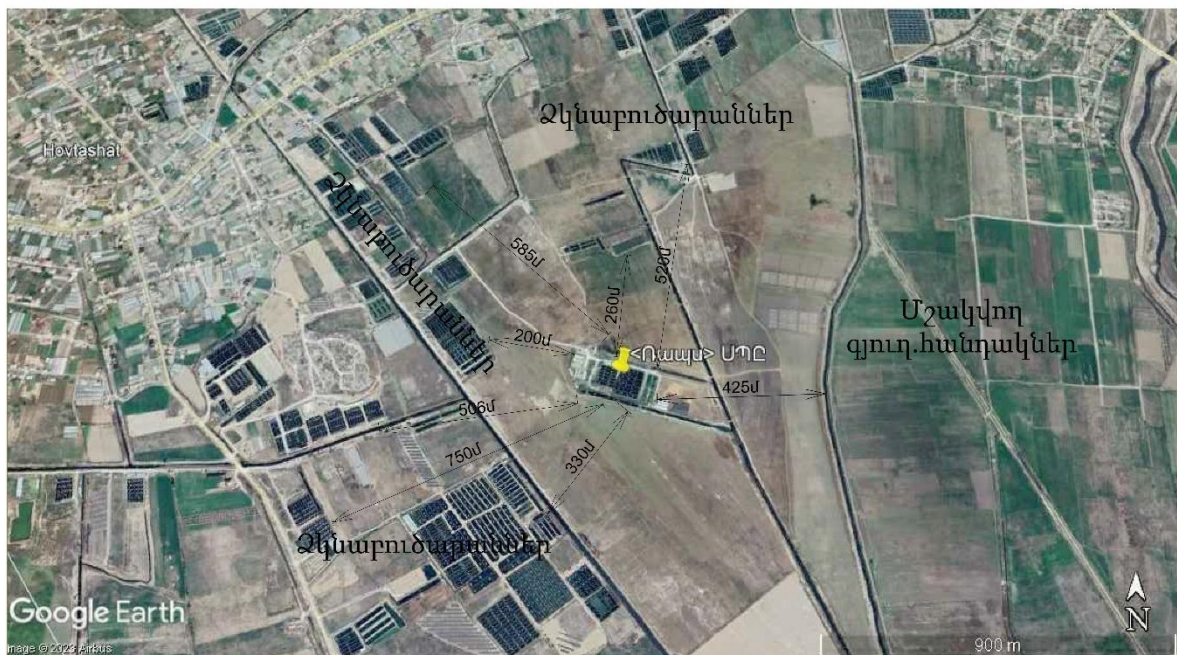
1 - Տնտեսական շինություն	5 - Մանրաձկան արտադրամաս	9 - Ծածկ
2 - Ենթակայան	6 - N3 ջրավազան	10 - Պարիսպ
3 - Գոմ	7 - N1 ջրավազան	11 - Ծածկ
4 - Շին. II հարկ	8 - N2 ջրավազան	

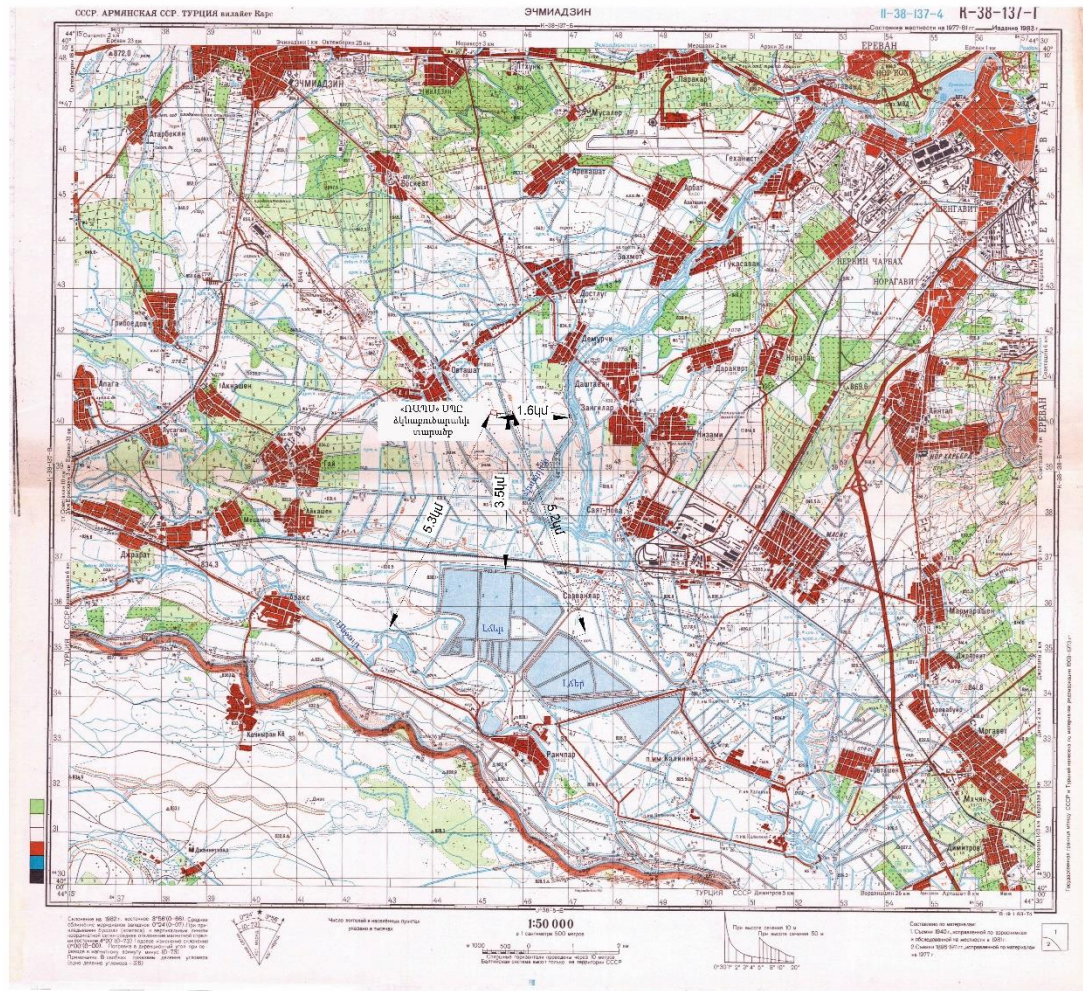
Նկար 1.

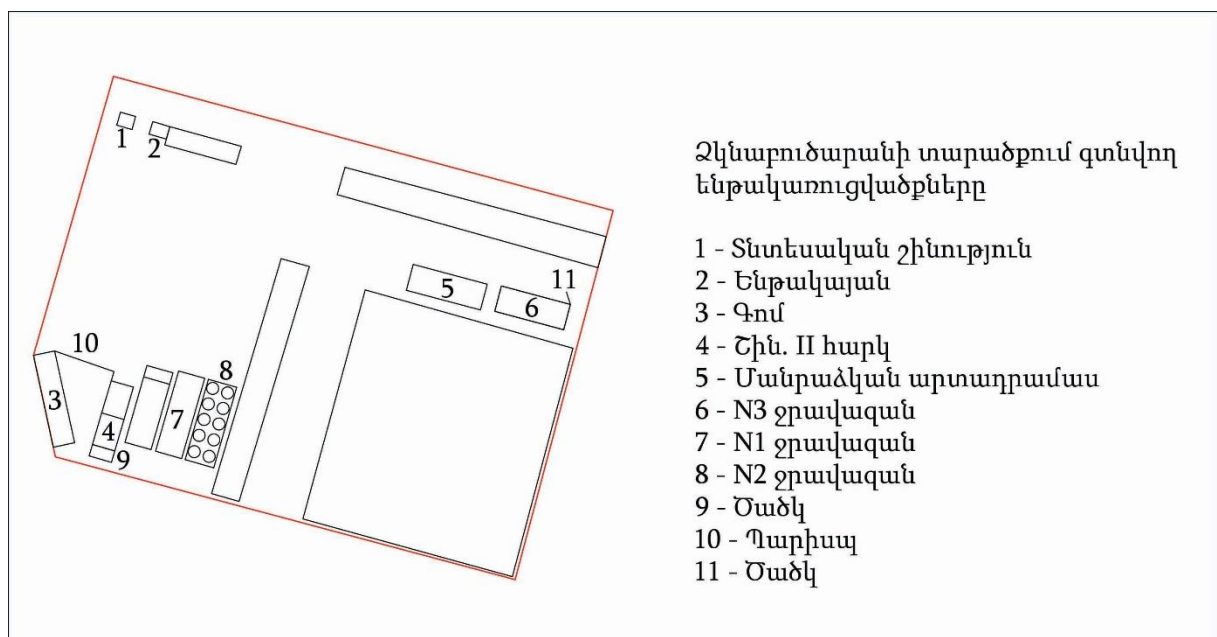
Նկար 2.

Նկար 3.

Նկար 4.

Նկար 5.

Ենթակառուցվածքների տեղադիրքը ներկայացված է նկար 5-ում:

Ձկնաբուծարանի տարածքի և շինությունների անշարժ գույքի նկատմամբ իրավունքի պետական գրանցման վկայականի պատճենը ներկայացված է հավելված 1, 3-ում: Ընկերությունը զբաղվում է ծիածանափայլ իշխանի բուծմամբ: Անհրաժեշտ քանակի 30-50 գրամանոց մանրածուկը գնվում է: Մանրածկից մինչև ապրանքային ձկան աճեցման ցիկլը տևում է մոտ 1 տարի:

Այս ձկնատեսակի մեկ առանձնյակը մինչև 1կգ աճեցնելու համար պահանջվում է 1.8կգ կեր:

Տարվա միջին արտադրողականությունը կազմում է 112տ ապրանքային ձուկ, որի համար անհրաժեշտ է գնել մոտ 104795 հատ 25-30 գրամանոց մանրածուկ:

104795 հատ մանրածկից ելքը կազմում է մոտ 65%-ը՝ 68117 հատ ձուկ: Ապրանքային ձուկ է դառնում 68117 հատ ձկան մոտ 85%-ը՝ 57899 հատ ձուկը:

Սատկած մանրածկան հավաքման համար օգտագործվող ցանցերը և տարողությունները ենթակա են պարտադիր ախտահանման յուրաքանչյուր օգտագործումից հետո:

Սատկած մանրածուկը պայմանագրային հիմունքներով հանձնվում է ֆիզիկական անձանց և համապատասխան սանիտարական ուսումնասիրությունից և վերամշակումից հետո օգտագործվում է որպես անասնակեր:

Ջրավազանների վրա տեղադրված են աէռատորներ, որոնք ապահովում են ջրի շրջապտույտը՝ անհրաժեշտ թթվածնով հագեցնելու համար և ստեղծում են բարենպաստ միջավայր կենդանիների բուծման համար:

Ավազաններ ջրամատակարարումը իրականացվում է «ՌԱՊՍ» ՍՊԸ 27.03.2023թ.-ի №0064-23 ջրօգտագործման թույլտվության պայմաններին համապատասխան՝ 3 գործող խորքային հորերից՝ առավելագույնը 5045.97հազ.մ³/տարի, 13824.6մ³/օր, 160.0լ/վ ծավալով (հավելված 2):

Ջրառի իրականացման վայրերի կոորդինատներն են.

1.	X=44° 21' 25.1"	Y=40° 05' 41.1"
2.	X=44° 21' 30.3"	Y=40° 05' 39.6"
3.	X=44° 21' 29.4"	Y=40° 05' 37.1"

Ջրհեռացումը կատարվում է դրենաժային համակարգով դեպի Հրազդան գետը 4541.38հազ.մ³/տարի, 12442.2մ³/օր, 144.0լ/վ ծավալով:

Ջրհեռացման կետերի կոորդինատներն են.

1.	X=44° 21' 33.52"	Y=40° 05' 36.15"
2.	X=44° 21' 26.71"	Y=40° 05' 38.33"

Ջրառի և ջրհեռացման վայրերը արտացոլված են նկար 6-ում:

Կեղտաջրերի մաքրում չի կատարվում: Ջրօգտագործման թույլտվությամբ և 27.03.2023թ.-ի կեղտաջրերով ջրային ռեսուրսներ թափվող վնասակար նյութերի թույլատրելի սահմանային արտահոսքի №34 նորմերով սահմանվել են կեղտաջրերում վնասակար նյութերի թույլատրելի սահմանային արտահոսքի հետևյալ տվյալները՝ $\text{Ռ-Կ}\text{Պ}_5$ 2.54գ/մ³, $\text{Ռ-Կ}\text{Պ}$ 10.15գ/մ³, կախութային մասնիկներ 12.15գ/մ³, քլորիդներ 15.45գ/մ³, սուլֆատներ 18.23գ/մ³:

Նկար 6.

(կանաչով նշված են ջրառի վայրերը, դեղինով՝ ջրհեռացման)

Կիրառվում է կիսափակ շրջանառու համակարգ: Ընդհանուր համակարգից ջուրը պարբերաբար մղվում է մեխանիկական գոման սարքերով (երկշերտ ֆիլտրերով) կահավորված ավազան, որտեղ ջրից ֆիլտրում են մեխանիկական խառնուրդները, կախութային նյութը: Անջատված մեխանիկական խառնուրդները, կախութային մասնիկները ջրի հակառակ շիթի կիրառմամբ նստեցվում են հատուկ տարողությունների մեջ, ինչը այնուհետև ուտիլիզացվում է կենցաղային աղբի հետ համատեղ: Մաքրված ջուրը վերադաձվում է ընդհանուր համակարգ, ինչը ապահովում է ջրային ռեսուրսի արդյունավետ օգտագործում: **Մինչև 2024 թվականի մարտի 1-ը**

կկատարվի նաև ելքային ջրերի 40% մաքրում, ինչի ժամանակ ելքային ջրերը կմղվեն մեխանիկական գտման սարքերով (երկշերտ ֆիլտրերով) կահավորված ավազան (որն արդեն իսկ գործում է), կմաքրվեն և կվերադարձվեն ձկնաբուծարանի ջրօգտագործման փակ ջրախնայող շրջանառու համակարգ: Ջրավազանների վրա տեղադրված են աեռատորներ, որոնք ապահովում են ջրի շրջապտույտը՝ անհրաժեշտ թթվածնով հագեցնելու համար և ստեղծում են բարենպաստ միջավայր կենդանիների բուծման համար:

Գոլորշիացման հաշվին հնարավոր է ջրավազանների ջրի 10%-ի կորուստ, ինչը համալրվում է ըստ անհրաժեշտության:

Ձկնաբուծարանի աշխատանքային ռեժիմը ընդունված է շուրջ տարի՝ 365 օր, 24 ժամով: Աշխատողների թիվը կազմում է 4 մարդ:

Ձկների աճեցման և ձկնարտադրանքի մշակման ձեռնարկությունների համար սանիտարական նորմերով սահմանված է 100մ սանիտարական պահպանության գոտի, ինչը ապահովված է՝ Հովտաշատ բնակավայրի մոտակա շինությունները գտնվում են ձկնաբուծարանի սահմանից նվազագույնը 900մ հեռավորության վրա:

Ձկնաբուծարանի և արտադրամասերի տարածքում սահմանված են և կիրառվում են հետևյալ սանիտարական նորմերը.

- Ձեռնարկության տարածքի տրանսպորտային ուղիները, քայլուղիները, արտադրական տարածքները բետոնապատ/ասֆալտապատ են, կահավորված են անձրևաջրերի հեռացման համակարգով;
- Արտադրական տարածքների հեռավորությունը ավտոճանապարհներից և խոշոր փողոցներից գերազանցում է 15մ;
- Տնտեսական շինությունների (գարաժ, պահեստներ) հեռավորությունը ձկնաբուծական և մշակման արտադրամասերից պետք է գերազանցում է 50մ;
- Տարածքում արգելվում է ձկնաբուծության և ձկնամթերքի մշակման հետ կապ չունեցող շինությունների կառուցումը և շահագործումը;
- Կենցաղային աղբի համալքման տարողությունները տեղադրված են բետոնապատ հարթակների վրա, երեք կողմից շրջափակված են պատերով;
- Մթերքի արտադրության շինությունները լիարժեք մեկուսացված են լինեն տեխնիկական արտադրամասերից;
- Ձկնամթերքի պահման սառցարանային խցիկները ապահովում են նորմատիվային փաստաթղթերով սահմանված սառեցման ջերմաստիճանը;

- Ձկնամթերքի արտադրության շինությունների բետոնապատ հատակները պատված են պոլիմերային նյութով, որը չունի սորբցիոն հատկություններ, ջրա-, թթվա- և յուղակայուն, ինչպես նաև ալկալիների նկատմամբ դիմացկուն է;
- Արտադրամասերում բոլոր խողովակներն ու մալուխները մեկուսացված են, ներկառուցված պատերի կամ հատուկ սյուների մեջ;
- Առաստաղները ունեն հարթ ջրամակուն մակերևույթ, ներկված են բաց գույնի էմուլսիոն ներկերով;
- Ջրամատակարարման, ջրահեռացման, կոյուղաջրերի և գազատար խողովակները ներկված են տարներ գույներով, ինչի մասին նշված է ձեռնարկության արտադրական անվտանգության կանոններում:

Ընկերությունը հանդիսանում է «ՀԷՑ» բաժանորդ, էլեկտրամատակարարումը կատարվում է պայմանագրային հիմունքներով: Տարածքում գազաֆիկացում չի նախատեսվում, արտադրական տարածքների ջեռուցման համար օգտագործվում են էլեկտրական սարքեր:

Կիրառվում է ԵՄ տարածքում (Իտալիա) արտադրվող SKRETTING էքստրուդացված կերը: Կերի բաղադրությունն է՝ պրոտեին 45.22%, յուղ 12.06%, կալցիում 1.22%, ֆոսֆոր 0.8%, ցելյուլոզա 3.97%, խոնավություն 9.2%: Կերի հատիկների չափը՝ մոտ 3մմ:

Ձկների կերակրման նորմը կապված է ջրավազաններում ջրի փաստացի ջերմաստիճանից և ներկայացված է աղյուսակում (արտահայտված է ձկան քաշի %-ով):

Ջրի T, °C	Ձկան միջին քաշը, գ							
	50	100	200	400	800	1200	1600	1800
2	0.25	0.23	0.18	0.10	-	-	-	-
4	0.36	0.33	0.27	0.17	0.04	-	-	-
6	0.63	0.57	0.49	0.35	0.19	0.09	0.02	-
8	1.16	1.07	0.92	0.72	0.48	0.36	0.27	0.22
10	2.11	1.92	1.64	1.29	0.95	0.78	0.68	0.62
12	3.54	3.12	2.57	1.99	1.51	1.30	1.18	1.10
14	4.80	4.10	3.28	2.51	1.93	1.70	1.56	1.48
16	4.43	3.85	3.14	2.45	1.91	1.68	1.55	1.47
18	2.85	2.57	2.17	1.72	1.31	1.12	1.01	0.93

Քանի որ կերակրումը կատարվում է սահմանված նորմերին համապատասխան, կերի ամբողջ ծավալը յուրացվում է ձկան կողմից, կերի մնացորդի նստվածքներ չեն առաջանում, ավազանի հատակներին չեն նստում, ջրի աղտոտումը այս դեպքերում բացառվում է: Կերի դոզան և կերակրման միջակայքերը վերահսկվում են հերթապահ օպերատորի կողմից:

4. ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՏԱՐԱԾՔԻ ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ

4.1. Երկրաձևաբանություն, արտածին երկրաբանական երևույթներ, սեյսմիկ բնութագիր

Երկրաձևաբանական տեսակետից «ՌԱՊՍ» ՍՊԸ ձկնաբուծարանի շրջանն իրենից ներկայացնում է Արարատյան դաշտի հարավ-արևելյան մասը կազմող հարթավայր: Բարձրությունը տատանվում է 820-1000մ-ի սահմաններում, բուն ձկնաբուծարանի տարածքում՝ 829-830մ:

Արարատյան դաշտը Արարատյան գոգավորության հատակն է՝ լցված լճագետային, հեղեղաբերուկ նստվածքներով և լավաներով:

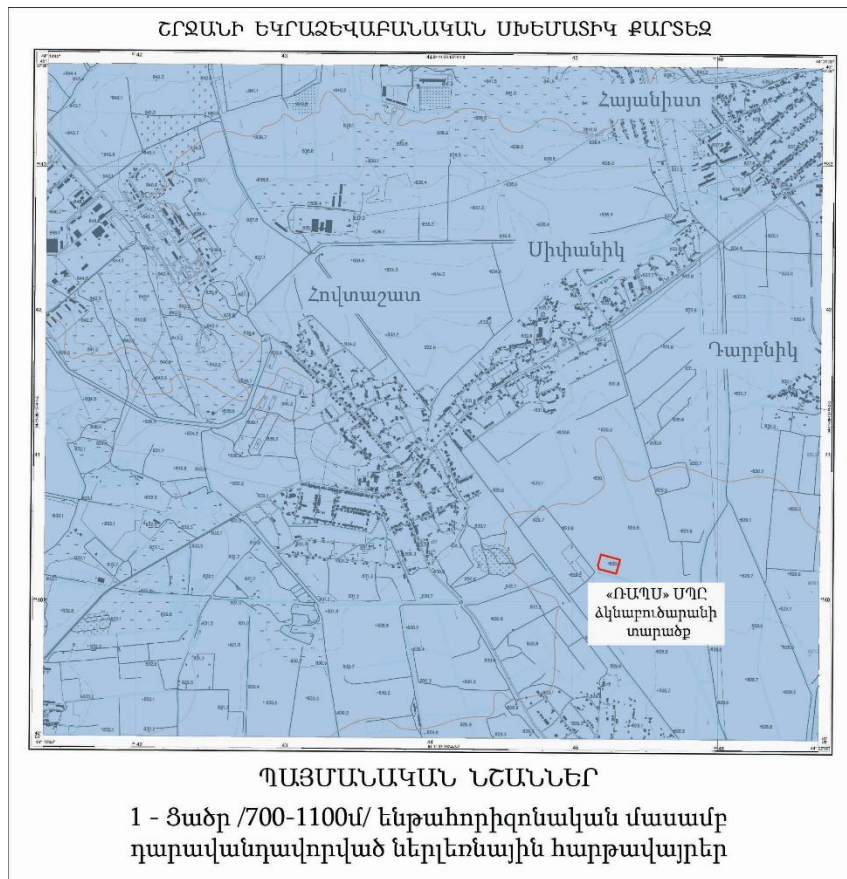
Ձգվում է հյուսիս-արևմուտքից հարավ-արևելք՝ Ախուրյանի գետաբերանից մինչև Գայլի դրունք, որով բաժանվում է Շարուրի դաշտից: Դաշտի երկարությունը կազմում է ավելի քան 100 կմ, իսկ լայնությունը մինչև 25 կմ:

Արարատյան գոգավորությունը նեոգեն, չորրորդականի գոգաձալքային-գրաբենային բարդ կառուցվածք՝ տրոհված բազմաթիվ երիտասարդ խզումներով: Գոգավորության հիմքի բեկորային կառուցվածքները ուշ պլիոցենում ենթարկվել են գետերի էռոզիոն մասնատման, որոնք վաղ չորրորդականում լցվել են 100-300մ հզորությամբ լավահոսքերով: Հզոր լավահոսքերը Արարատի և Նախիջևանի գոգավորություններն իրարից անջատող հորստաբեկորային միջնորմի հատվածում արգելափակել է Արաքսի հին հունը, առաջացրել է լիճ, որի հետևանքով գոյացել են Արարատյան դաշտի նստվածքները:

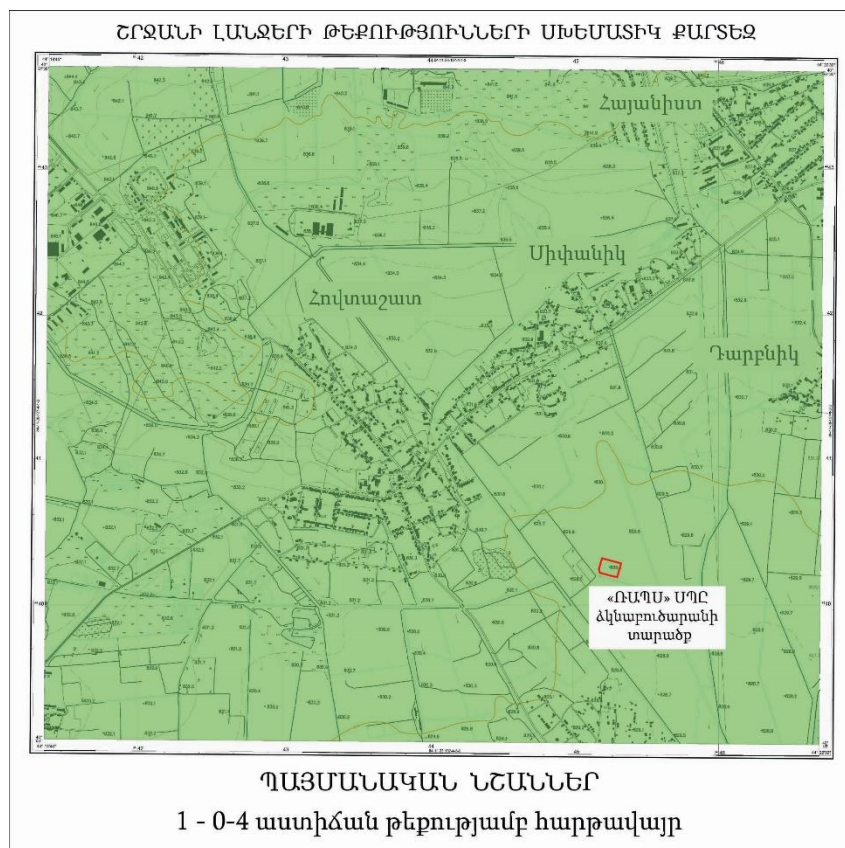
Արարատյան դաշտի եզրագոտին ներկայացված է սահմանակակից գետերի արտաբերման և ջրաբերուկային հովիտաբան կոներով, որոնք վերածվել են սեղանաձև դարավանդների: Տարածքում տեղ-տեղ բարձրանում են ծալքաբեկորավոր հիմքի ելուստներ (Խոր Վիրապ, Սարիպապ, Սալիովիտ) կամ խարամային կոներ (Դավթի բլուր, Մեծամոր):

Բուն ձկնաբուծարանի գտնվում է մինչև 4° լանջերի թեքությամբ հարթավայրային հատվածում: Շրջանի մակերևույթի երկրաձևաբանական և թեքության անկյունների սխեմատիկ քարտեզը բերվում են ստորև նկարներ 7 և 8-ում:

Ըստ ՀՀ քաղաքաշինության կոմիտեի նախագահի 2020 թվականի դեկտեմբերի 28-ի «Երկրաշարժադիմացկուն շինարարություն. նախագծման նորմեր» N 102-Ն հրամանի՝ ձկնաբուծարանի տարածքը գտնվում է 1-ին սեյսմիկ գոտում, որին բնորոշ է 300սմ/վրկ² գրունտի հորիզոնական արագացման մեծություն (նկար 9):

Նկար 7.

Նկար 8.

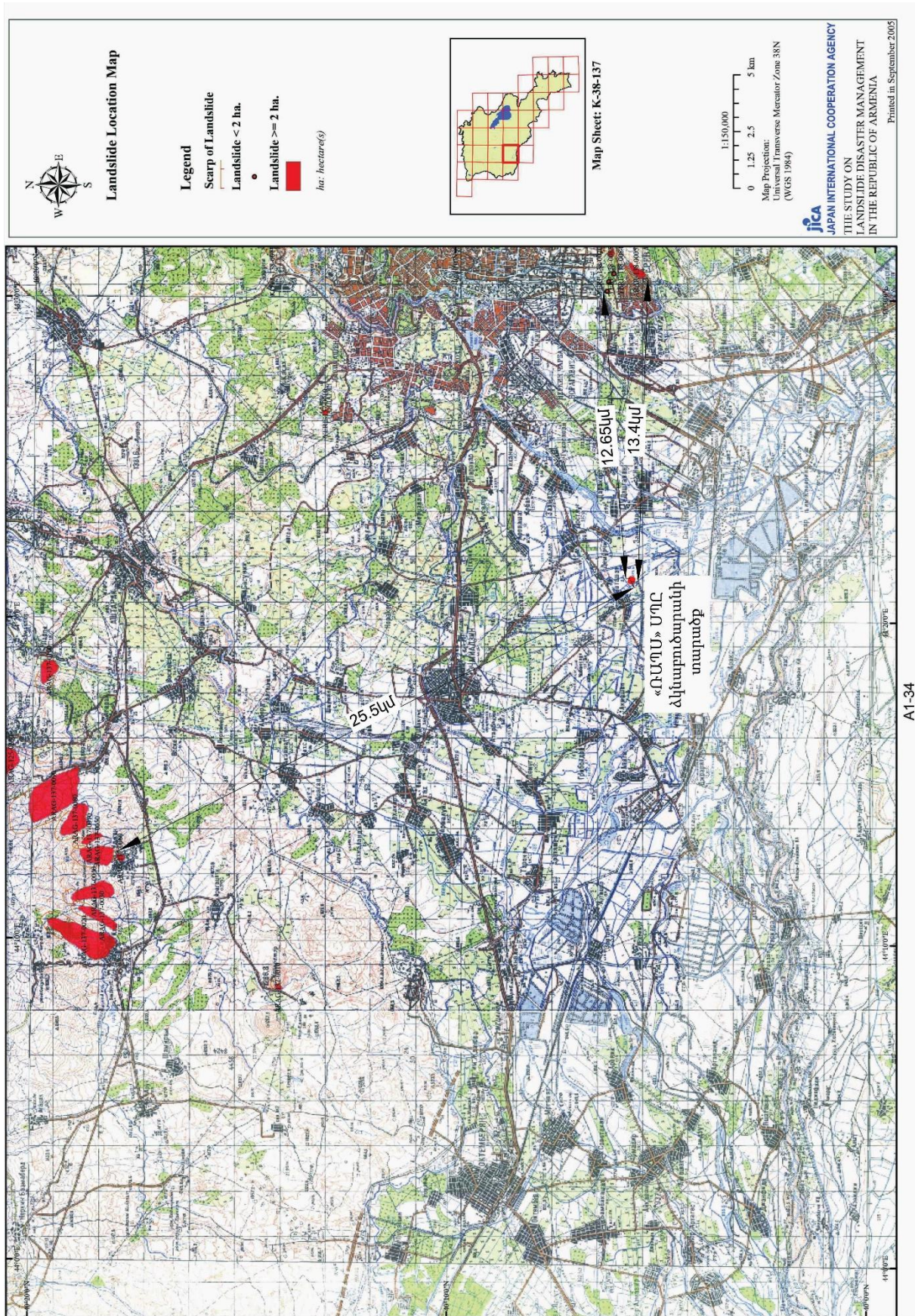

Նկար 9.

«ՌԱՊՍ» ՍՊԸ ձկնաբուծարանի, ինչպես նաև հարակից տարածքներում սողանքային մարմիններ չեն արձանագրվել: Դա ըստ էության պայանավորված է տարածի երկրաձևաբանական առանձնահատկություններով՝ տարածքն իրենից ներկայացնում է մինչև 4° թեքությամբ հարթավայր:

Համաձայն ՃՄՀԳ «Հայաստանում սողանքների տեխնիկական տեղեկագրի» ձկնաբուծարանի տարածքից ամենամոտ սողանքային մարմինները գտնում են ավելի քան 12.65կմ հեռավորության վրա՝ Նոր Խարբերդ բնակավայրից շրջակայքում (նկար 10):

Ձկնաբուծարանի տարածքում այլ արտածին երկրաբանական երևույթներ՝ քարաթափեր, կարստային խոռոչներ, մակերևույթի նստեցումներ/իջվածքներ չեն արձանագրվել:

Նկար 10.

4.2. Կլիմա

«ՌԱՊՍ» ՍՊԸ ձկնաբուծարանի տարածքը գտնվում է չոր ցամաքային կլիմայական գոտում (նկար 11), չափավոր ցուրտ ձմեռով և շոգ ամառով (ամռանը մինչև +40°C, իսկ ձմռանը՝ -10°C): Ընդհանուր առմամբ Մասիս տարածաշրջանում օդի հուլիսյան ջերմաստիճանը տատանվում է +22°C-ից +26°C տիրույթում, իսկ հունվար ամսի միջին ջերմաստիճանը դիտվում է -5-0°C: Տարեկան մթնոլորտային տեղումների քանակը հասնում է 200-300 մմ: Քամու միջին արագությունը կազմում է 2-3 մ/վրկ:

Ստորև 1-7 աղյուսակներում ամփոփված է տեղեկատվություն օդի ջերմաստիճանը, քամիների, տեղումների վերաբերյալ (ըստ մոտակա Արտաշատ և Երևան «Էրեբունի» օդերևութաբանական կայանների տվյալների):

Աղյուսակ 1.

Օդի հարաբերական խոնավությունը ըստ ամիսների, %

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Արտաշատ կայան											
78	73	63	58	59	54	51	52	57	68	73	79
Երևան «Էրեբունի» կայան											
79	75	62	56	57	49	45	46	49	62	73	79

Աղյուսակ 2.

Ձնածածկույթը

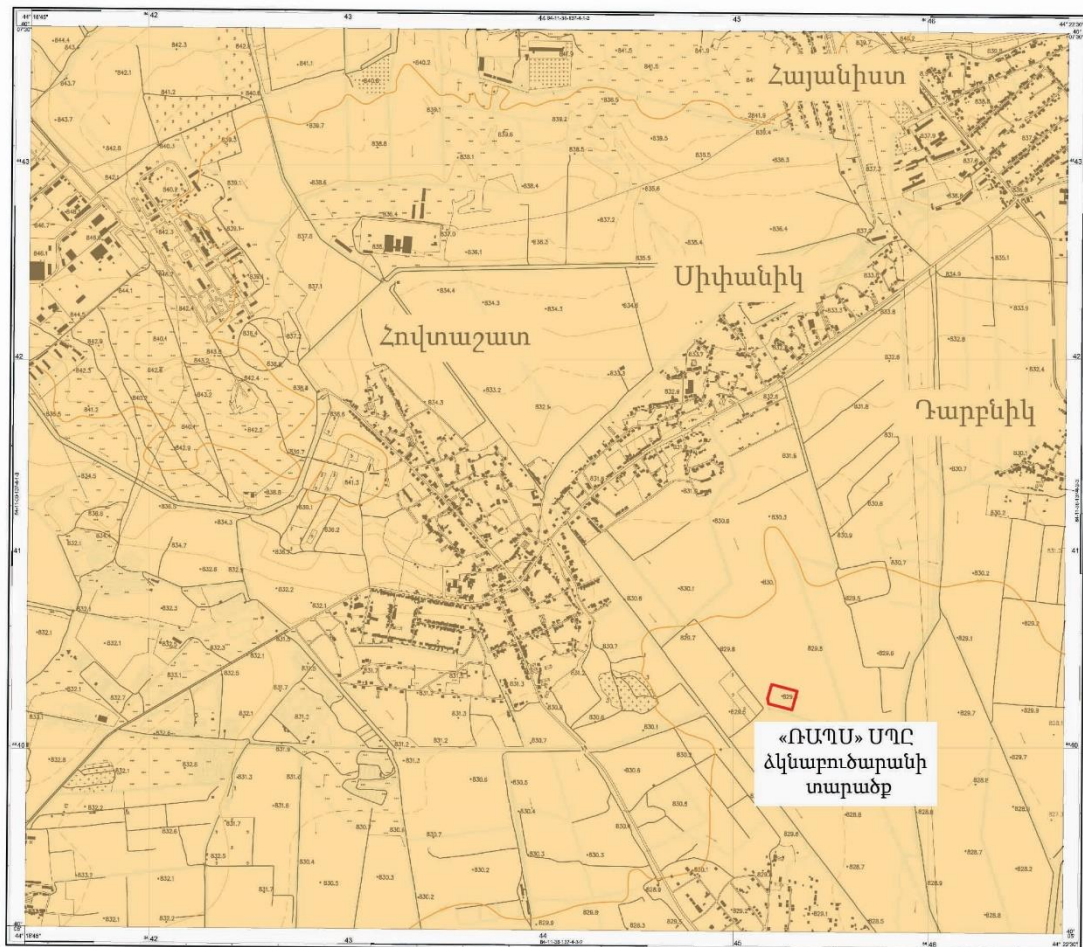
Առավելագույն տասնօրյա-կային բարձրությունը, սմ	Տարվա մեջ ձնածածկույթով օրերի քանակը	Ձյան մեջ ջրի առավելագույն քանակը, մմ
Արտաշատ կայան		
40	35	46
Երևան «Էրեբունի» կայան		
58	47	-

Աղյուսակ 3.

Տեղումների քանակը ըստ ամիսների, մմ

Տեղամների քանակը միջին ամսական/օրական առավելագույն, մմ												
I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	միջին
Արտաշատ կայան												
18	18	27	36	40	25	11	6	10	22	24	17	254
18	20	32	36	46	34	27	22	28	36	31	25	43
Երևան «Էրեբունի» կայան												
24	23	32	35	45	23	11	8	12	29	28	21	291
24	23	34	29	42	34	29	37	51	35	36	28	51

ՇՐՋԱՆԻ ԿԼԻՄԱՅԱԿԱՆ ԳՈՏԻՆԵՐԻ ՍԽԵՄԱՏԻԿ ՔԱՐՏԵԶ

ՊԱՅՄԱՆԱԿԱՆ ՆՇԱՆՆԵՐ

1 - Չոր ցամաքային կլիմայական գոտի

Նկար 11.

Աղյուսակ 4.

Օդի ամսեկան և տարեկան ջերմաստիճանները

Հունվար	Փետրվար	Մարտ	Ապրիլ	Մայիս	Հունիս	Հուլիս	Օգոստոս	Սեպտեմբեր	Հոկտեմբեր	Նոյեմբեր	Դեկտեմբեր	Միջին տարեկան, °C	Բացարձակ նվազագույն, °C	Բացարձակ առավելագույն, °C
Արտաշատ կայան														
-3.6	-0.9	5.6	12.7	17.5	21.5	25.3	24.8	19.8	13.0	6.0	-0.6	11.8	-29	43
Երևան «Էրեբունի» կայան														
-3.6	-1.0	5.3	12.5	17.4	21.8	25.8	25.2	20.50	13.3	6.3	-0.2	11.9	-28	42

Աղյուսակ 5.

Քամիներ

Միջին տարեկան մթնոլորտային ճնշում, հՊա	Ամիսներ	Կրկնելիությունը, % Միջին արագությունը, մ/վ								Միջին ամսական արագությունը, մ/վ	Միջին տարեկան արագությունը, մ/վ	Ուժեղ քամիներով օրերի քանակը, օր	
		Ուղղությունները											
		Հս	Հս-Արլ	Արլ	Հվ-Արլ	Հվ	Հվ-Արմ	Արմ	Հս-Արմ				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Արտաշատ կայան													
920.2	հունվար	7	8	10	20	12	10	15	18	88	0.4	7	
		1.7	1.7	2.7	3.1	2.4	2.0	2.2	1.74				
	ապրիլ	4	9	12	27	13	8	13	15	74			
		1.7	1.8	2.1	2.8	2.5	2.8	2.8	2.6				
	հուլիս	8	7	9	16	9	9	18	24	80			
		1.7	1.9	1.7	2.0	2.0	2.0	2.7	2.3				
	հոկտեմբեր	7	12	12	19	8	10	16	16	85			
		1.6	1.5	2.1	2.0	1.5	2.1	2.4	2.0				
Երևան «Էրեբունի» կայան													
912.1	հունվար	4	9	11	14	21	25	12	4	76	0.7	1.5	
		2.2	2.2	2.2	2.9	2.7	2.3	2.6	2.7				
	ապրիլ	7	14	8	16	20	16	13	6	45			1.9
		3.1	3.2	2.8	4.0	3.1	3.0	3.8	3.6				
	հուլիս	17	28	4	9	17	13	8	4	36			2.8
		5.2	5.7	2.8	2.7	2.4	2.7	2.9	4.3				
	հոկտեմբեր	6	18	10	10	21	20	10	5	63			1.0
		2.9	2.5	2.1	2.5	2.3	2.4	2.9	3.5				

Աղյուսակ 6.

Արևափայլի տևողությունը, ժամ

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Արտաշատ կայան											
87	108	167	186	251	305	341	319	276	204	138	89

Աղյուսակ 7.

Անարև օրերի քանակը, օր

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Արտաշատ կայան											
11	7	5	3	0.9	0.2	-	0.1	0.2	1	5	10

4.3. Օդային ավազան

«ՌԱՊՍ» ձկնաբուծարանի շրջանում շրջակա միջավայրի պետական մոնիթորինգի համակարգում ներառված մթնոլորտային օդի մոնիտորինգի դիտակայան չկա: Մոտակա դիտակայանը գտնվում է Արարատ քաղաքում :

Որոշակի պատկերացում տարածքի օդային ավազանների աղտոտվածության մասին կարելի է ստանալ նաև հաշվարկային եղանակով:

Դրա համար ՀՀ բնապահպանության նախարարության «Շրջակա միջավայրի վրա ներգործության մոնիտորինգի կենտրոն» (ներկայումս՝ ՀՀ շրջակա միջավայրի նախարարության «Հիդրոօդերևութաբանության և մոնիթորինգի կենտրոն») ՊՈԱԿ կողմից մշակվել է ուղեցույց ձեռնարկ, ուր ներկայացված են մթնոլորտային օդի ֆոնային աղտոտվածության ցուցանիշների կախվածությունը տվյալ բնակավայրի ազգաբնակչության քանակից:

Աղյուսակ 8.

Բնակչության քանակը (հազ.)	Որոշված նյութերի ֆոնային կոնցենտրացիաները (մգ/մ ³)			
	Փոշի	Ծծմբի երկօքսիդ	Ազոտի երկօքսիդ	Ածխածնի օքսիդ
50 -125	0,4	0,05	0,03	1,5
10 - 50	0,3	0,05	0,015	0,8
< 10	0,2	0,02	0,008	0,4

Ձկնաբուծարանի տարածքին մոտ գտնվող Հովտաշատ, Սիփանիկ, Հայանիստ և Դարբնիկ բնակավայրերում մշտական բնակչությունը ըստ պաշտոնական տվյալների չի գերազանցում 10000 մարդ:

Հետևաբար, ձկնաբուծարանի տարածքի համար որպես մթնոլորտային օդի ֆոնային աղտոտվածության ցուցանիշ պետք է ընդունել. փոշի 0.2մգ/մ³, ծծմբի երկօքսիդ 0.02 մգ/մ³, ազոտի երկօքսիդ 0.008մգ/մ³ և ածխածնի օքսիդ 0.4մգ/մ³:

4.4. Ջրային ռեսուրսներ

Ձկնաբուծարանի շրջանում խոշոր ջրագրական միավորները Հրազդան և Սև ջուր գետերն են:

Մինչև Սևանա լճի մակարդակի արհեստական իջեցումը Հրազդանը սկիզբ է առել լճից Սևան քաղաքի մոտակայքում: Գետի ավազանը նրա վերին հոսանքներում սահմանափակված է հյուսիսում Փամբակի, արևմուտքում՝ Ծաղկունյաց և արևելքում՝ Գեղամա լեռնաշղթաներով: Գետը հիմնականում հոսում է նեղ կիրճով: Երևանից ներքև նա դուրս է գալիս Արարատյան դաշտ և թափվում է Արաքս գետը Մեծամորի գետաբերանից 5 կմ ներքև: Գետի երկարությունը 141 կմ է, անկումը մոտ 1000 մ, ջրհավաք ավազանի մակերեսը առանց Սևանա լճի 2560 կմ²: Լեռնագրական, ջրաերկրաբանական և երկրաբանական պայմաններով գետի ջրհավաք ավազանը բաժանվում է միմյանցից խիստ տարբերվող երկու մասի: Աջ ափում գերակշռում են

ջրակայուն շերտերը, ձախ կողմից, ընդհակառակը, ջրահավաք ավազանը կազմված է խիստ ճեղքավորված ջրաթափանց ապարներից: Այս է պատճառը, որ գետը նշանակալի վտակներ ունի միայն աջ ափից (Մարմարիկ, Դալար, Արայիգետ): Շնորհիվ այն բանի, որ Հրազդան գետը սկիզբ է առնում Սևանա լճից, ունի մեծ անկում, հոսում է Արարատյան գոգահովտով, հանրապետության կենտրոնական շրջաններով և մայրաքաղաքի միջով, այն իրավամբ համարվում է Հայաստանի հիմնական ջրային երակը: Գետը լիարժեք կերպով օգտագործվում է Սևան-Հրազդան ջրատնտեսական համալիրում ոռոգման և էներգետիկ նպատակներով:

Սև ջուր (Մեծամոր) գետը Արաքսի ձախ վտակն է: Սկիզբ է առնում Մեծամոր լճից՝ 860մ բարձրությունից: Երկարությունը 38կմ է, ջրհավաք ավազանը՝ 480 կմ²: ՀՀ միակ գետն է, որն ունի հարթավայրային բնույթ (միջին թեքությունը՝ 1 մ/կմ) և ստորերկրյա սնում (93%): Հոսում է Արարատյան դաշտի ճահճապատ տեղանքներով: Տարեկան միջին ծախսը 33,9 մ³/վ է (Ռանչյար գ.): Խոշոր վտակը Քասաղն է:

Մասիս դիտակետում Հրազդան գետի և Ռանչյար դիտակետում Սև ջուր գետի հիդրոլոգիական բնութագրիչներն են.

Աղյուսակ 9.

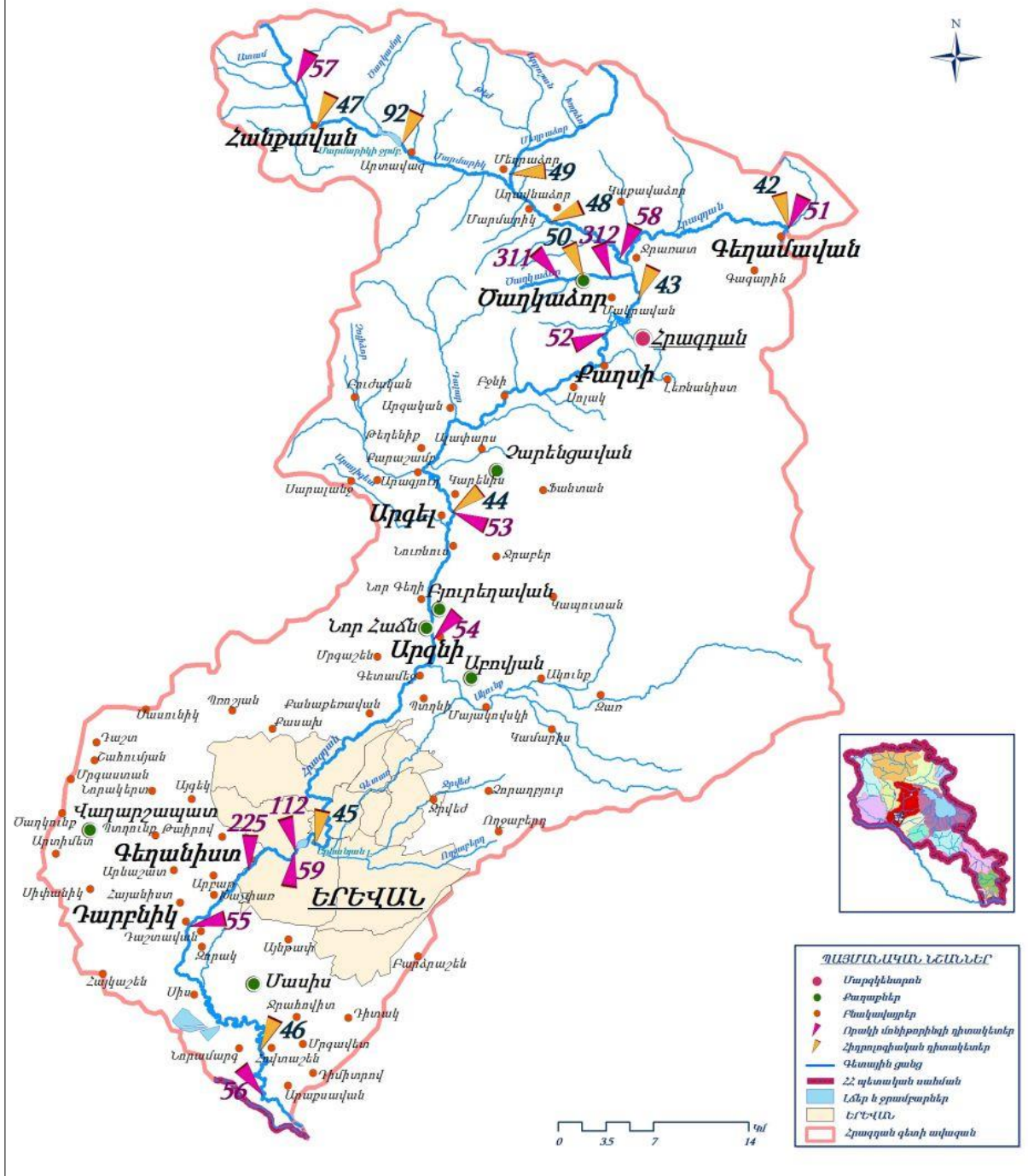
Գետ-դիտակետ	Ջրհավաք ավազանի մակերեսը, կմ ²	Բազմամյա միջին տարեկան ելքը, մ ³ /վ	Հոսքի մոդուլը, լ/վ*կմ ²	Հոսքի շերտը, մմ	Հոսքի ծավալը, մլն.մ ³ /տ	Առավելագույն ելքը, մ ³ /վ	Նվազագույն ելքը, մ ³ /վ
Հրազդան-Մասիս	2500	25.8	11.1	350	814	174	2.31
Սև ջուր-Ռանչյար	3540	24.3	6.88	217	768	152	5.70

Հրազդան և Սև ջուր գետերի ջրերի որակի դիտակետերի տեղադիրքը ներկայացված է նկար 12-ում և 13-ում :

Գետերի որակը ներկայացվում է ըստ ՀՀ շրջակա միջավայրի նախարարության «Հիդրոոդերևութաբանության և մոնիթորինգի կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի պաշտոնական էջի տվյալների:

2023 թվականի երկրորդ եռամսյակի դիտարկումների արդյունքներով՝ Հրազդան գետի ջրի որակը Քաղսի գյուղից ներքև հատվածում ապրիլ և հունիս ամիսների գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս), Արգել գյուղից ներքև ջրի որակը ապրիլին գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս), հունիսին՝ «միջակ» (3-րդ դաս), Արգնի ՀԷԿ-ից վերև ջրի որակը ապրիլին գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս), հունիսին՝ «լավ» (2-րդ դաս), Երևանից ներքև՝ Դարբնիկ գյուղի մոտ, գետաբերանի և Գեղանիստ գյուղի մոտ հատվածներում ջրի որակը ապրիլ և հունիս ամիսներին գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս):

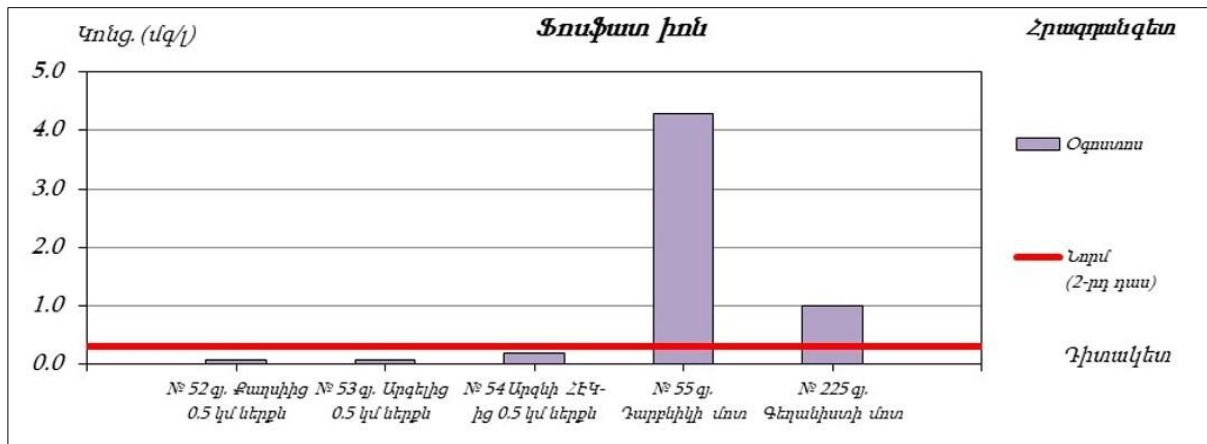
**ՀՐԱԶԴԱՆ ՔԵՏԻ ԱՎԱԶԱՆԻ ՄԱԿԵՐԵՎՈՒԹԱՅԻՆ
ՋՐԵՐԻ ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳԻ ԴԻՏԱՅԱՆՑ**

Նկար 12.

2023 թվականի օգոստոս ամսվա դիտարկումներով Հրազդան գետի ջրերի որակի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված է նկար 14-ում:

Նկար 14.

Սև ջուր (Մեծամոր) գետի ջրի որակը Վաղարշապատ քաղաքից հարավ ապրիլին գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս), հունիսին՝ «անբավարար» (4-րդ դաս), Վաղարշապատ քաղաքից հարավ-արևելք հատվածում ջրի որակը ապրիլ և հունիս ամիսներին գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս), Ռանչպար գյուղից ներքև հատվածում ջրի որակը ապրիլ և հունիս ամիսներին գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս):

2022 թվականի դիտարկումների տվյալներով Հրազդան գետի ջրի որակը Գեղամավան գյուղի մոտ գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս)՝ պայմանավորված ամոնիում իոնով: Քաղսի գյուղից ներքև, Արգել գյուղից ներքև, Արգնի ՀԷԿ-ից վերև, Երևան քաղաքից ներքև՝ Դարբնիկ գյուղի մոտ, Գեղանիստ գյուղի մոտ, և գետաբերանի հատվածներում ջրի որակը գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս). Քաղսի գյուղից ներքև և գետաբերանում՝ պայմանավորված ամոնիում իոնով և վանադիումով, Արգել գյուղից ներքև և Արգնի ՀԷԿ-ից վերև հատվածներում՝ վանադիումով, Երևան քաղաքից ներքև՝ Դարբնիկ գյուղի մոտ հատվածում՝ թթվածնի 5-օրյա կենսաբանական պահանջարկով, ամոնիում և ֆոսֆատ իոններով, վանադիումով, ընդհանուր անօրգանական ազոտով և ընդհանուր ֆոսֆորով, Գեղանիստ գյուղի մոտ՝ ամոնիում, նիտրիտ և ֆոսֆատ իոններով, վանադիումով, ընդհանուր անօրգանական ազոտով և ընդհանուր ֆոսֆորով:

Մեծամոր գետի ջրի որակը Վաղարշապատ քաղաքից հարավ գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս)՝ պայմանավորված ամոնիում իոնով, Վաղարշապատ քաղաքից հարավ-արևելք և Ռանչպար գյուղից ներքև հատվածներում՝ «անբավարար» (4-րդ դաս). Վաղարշապատ քաղաքից հարավ-արևելք՝ պայմանավորված ամոնիում և

նիտրիտ իոններով, մանգանով, կախութային չոր նյութերով, Ռանչպար գյուղից ներքև՝
նիտրիտ իոնով և բորով:

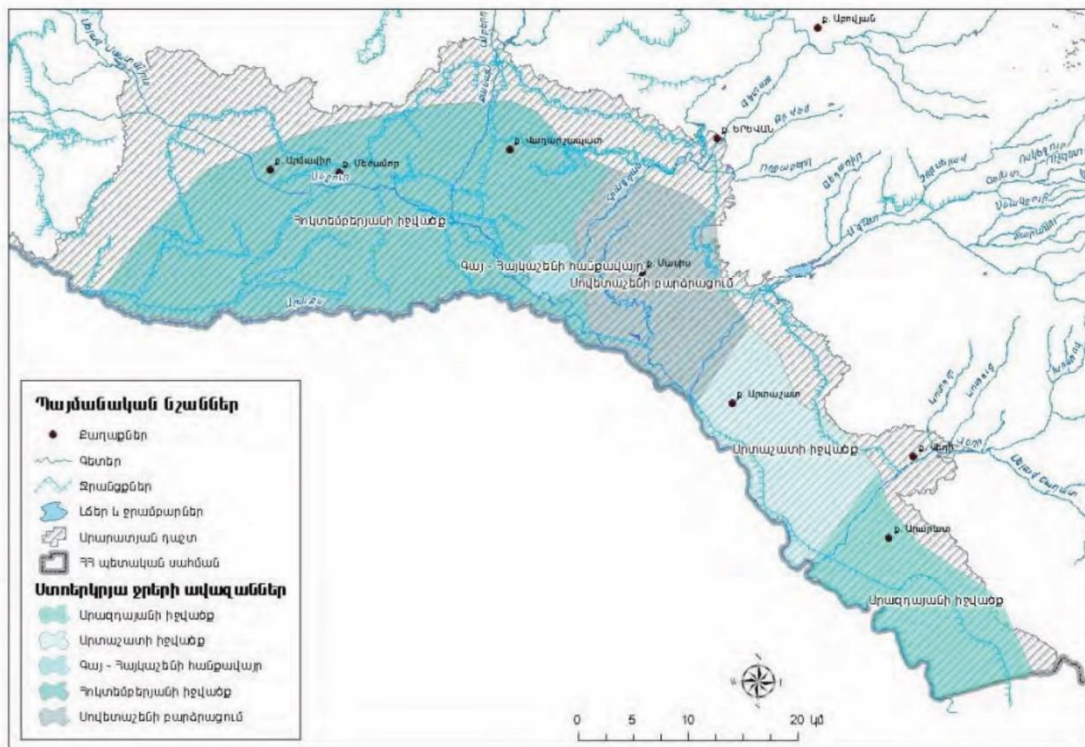
Արարատյան դաշտի սահմաններում է գտնվում ստորերկրյա քաղցրահամ խմելու ջրերի արտեզյան ավազանը, որը տարածքի էկոլոգիական համակարգի որոշիչ բաղադրիչն է:

Ավազանը կազմված է ստորերկրյա ջրերի հինգ ավազաններից (նկար 15), որոնց ջրային ռեսուրսները հաշվարկվել են 1984 թվականին և ներկայցված են աղյուսակ 10-ում:

Աղյուսակ 10.

Արարատյան արտեզիան ավազանի ջրային ռեսուրսները

Ստորերկրյա ջրերի ավազանը	Աղբյուրների հաստատված պաշարները, A+B կարգի, լ/վրկ	Հիմնական հորատանցքերի հաստատված պաշարները, A+B կարգի, լ/վրկ
Արագոյանի իջվածք		2138.9
Արտաշատի իջվածք	224.5	3056.7
Գայ-Հայկաշենի հանքավայր		5063.6
Հոկտեմբերյանի իջվածք	18436.6	31880.8
Սովետաշենի բարձրացում	3260.4	9601.8
Ընդամենը	21921.2	51741.8

Նկար 15.

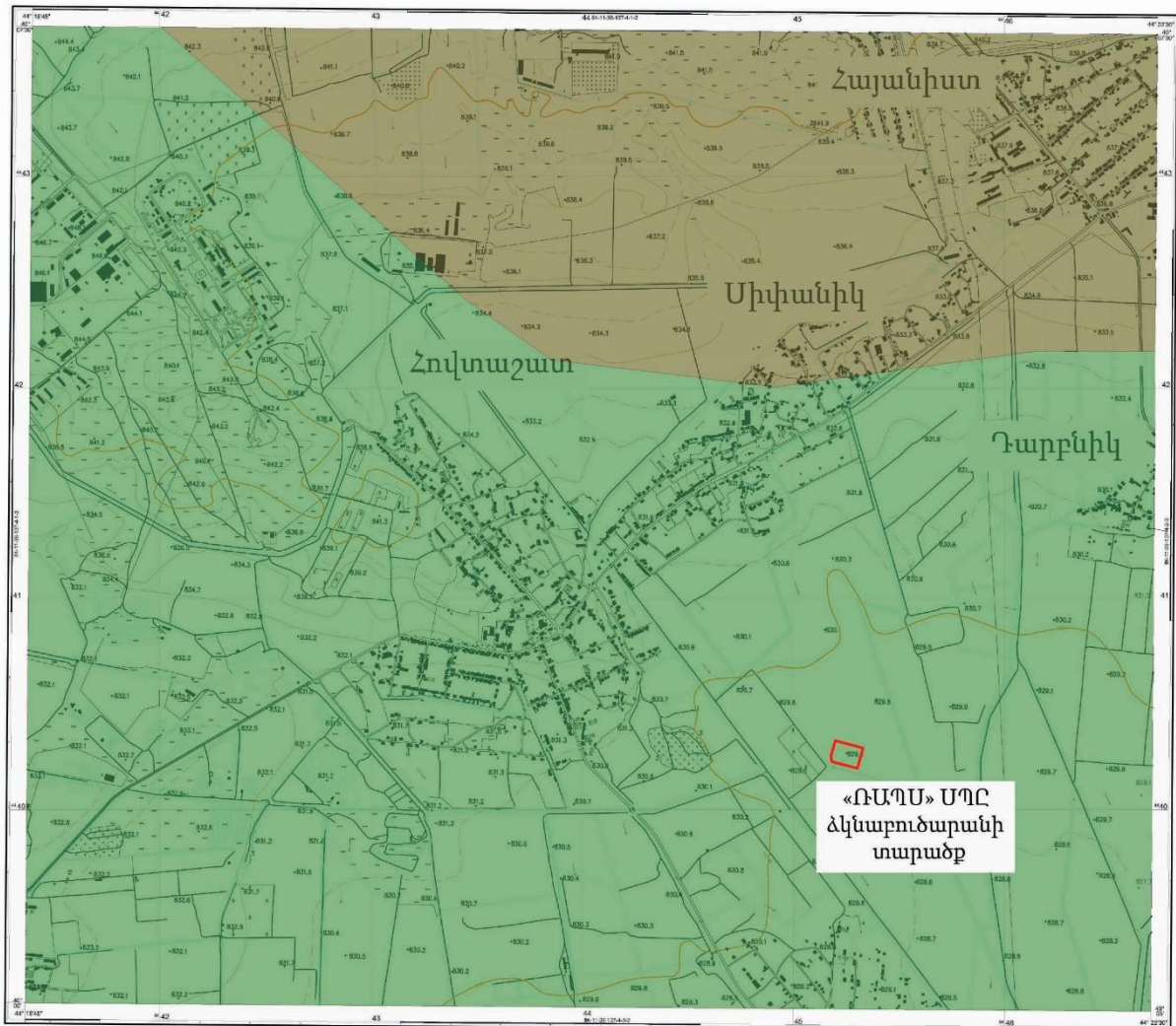
4.5. Հողեր

«ՌԱՊՍ» ՍՊԸ ձկնաբուծարանի շրջանում զարգացած են մարգագետնանահնային աղուտ-ալկալի կավավազային և ոռոգելի խոնավ-մարգագետնային գորշ աղուտ-ալկալի հողերը (նկար 16):

Մարգագետնային գորշ ոռոգելի հողերը ձևավորվել են Արարատյան հարթավայրի բնահողային շրջանում՝ Արաքս գետի և նրա ձախակողմյան վտակների բերվածքների վրա, մարդու ներգործության պայմաններում: Այն հատվածներում, որտեղ հանքայնացված խորքային ջրերը մոտ են մակերեսին, առաջացել են նաև հիդրոմորֆ աղուտ-ալկալի հողեր: Այս հողերը տարածված են Արարատյան հարթավայրի համեմատաբար ցածրադիր թույլ թեք հարթություններում: Այս տիպի հողերում հողագոյացնող պրոցեսներն ընթացել են հիդրոմորֆ ռեժիմի պայմաններում: Մարգագետնային գորշ հողերում հումուսի քանակը կազմում է 3-3.5% :

Աղուտ-ալկալի հողերը աչքի են ընկնում խիստ թույլ հումուսացվածությամբ (մինչև 1%), բարձր հիմնայնությամբ, կարբոնատների զգալի պարունակությամբ (15-18%), շերտավորված մեխանիկական կազմով: Պրոֆիլում պարզորոշ առանձնացվում է մակերեսային աղային հորիզոնը, որտեղ հեշտ լուծվող աղերի քանակը 2% և ավելի է, սակայն դեպի ստորին շերտերը նրա պարունակությունը նվազում է:

ՇՐՋԱՆԻ ՀՈՂԱՅԻՆ ՏԻՊԵՐԻ ՍԽԵՄԱՏԻԿ ՔԱՐՏԵԶ

ՊԱՅՄԱՆԱԿԱՆ ՆՇԱՆՆԵՐ

- 1 - Մարգագետնաճահճային աղուտ-ալկալի կավավազային հողեր
- 2 - Ոռոգելի խոնավ-մարգագետնային-գորշ աղուտ-ալկալի կավային հողեր

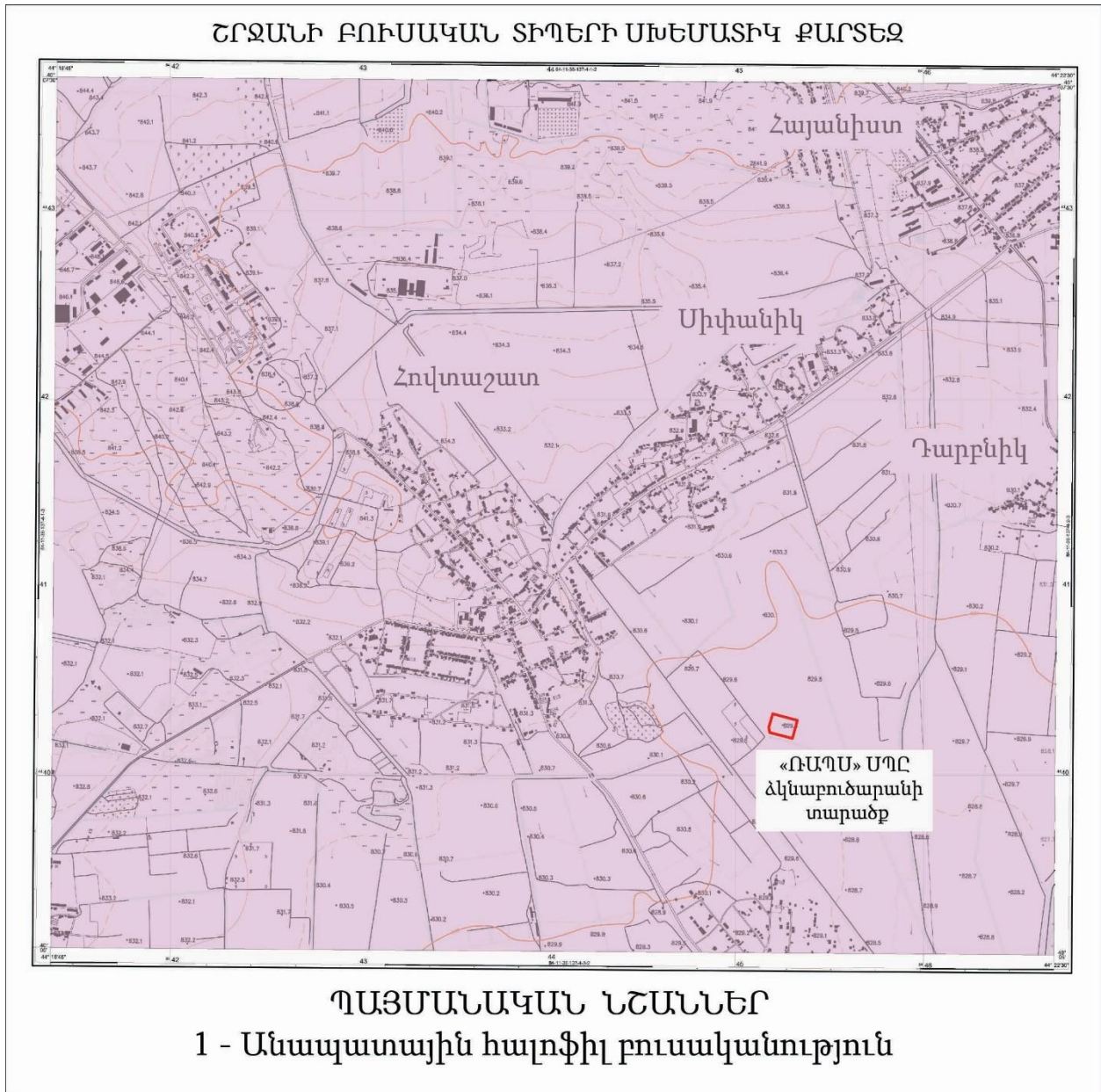
Նկար 16.

Հողերի գերակշռող մասին հատկանշական է փոխանակային նատրիումի բարձր պարունակությունը (առանձին շերտերում 20-25 մգ/էկվ):

Բուն ձկնաբուծարանի տարածքն ամբողջությամբ բետոնապատ է, առանձին հատվածներ՝ ասֆալտապատ: Բայց հողային տարածքներ ձկնաբուծարանի սահմաններում չկան:

4.6. Բուսական և կենդանական աշխարհ

Ձկնաբուծարանի շրջանի բուսականությունը ներկայացված է համեմատաբար երիտասարդ, ստորին չորրորդական դարաշրջանից ՀՀ տարածքում իհայտ եկած աղասեր անապատային բուսատեսակներով (նկար 17) :

Բուն ձկնաբուծարանի տարածքն ամբողջությամբ բետոնապատ է, առանձին հատվածներ՝ ասֆալտապատ, բնական նուսածածկ ձկնաբուծարանի տարածքում չի պահպանվել : Ձկնաբուծարանին հարակից տարածքներում նշվել են օշան հավամրգանման (*Salsola ericoides* Bieb.), սարսազան կոնաձև (*Halocnemum*

strobilaceum Pall. Bieb), անցողունիկ հեռացած (*Puccinellia distans*), սեզ սողացողը (*Elytrigia repens*), հազարատերևուկ նեղատերև (*Achillea tenuifolia*), դաշտավունկ սոխուկային (*Poa bulbosa*), օշինդր բուրավետը (*Artemisia fragrans* Willd.), լվածադիկ արծաթատերևը (*Tanacetum argyrophyllum* C. Koch. Tzvel.), փշոտ կապարը (*Capparis spinosa*) և սովորական եղեգը (*Phragmites communis*), որն աճում է ջրերի հարևանությամբ՝ առավել խոնավ հատվածներում:

Անտառածածկ տարածքներ, անտառային հողեր ձկնաբուծարանի շրջանում չկան:

Ըստ ՀՀ կառավարության 29.01.2010թ.-ի N72-Ն որոշման, ձկնաբուծարանի շրջանում հայտնի են ՀՀ բույսերի կարմիր գրքում գրանցված հետևյալ բուսատեսակները.

- միկրոկնեմում մարջանանման (*Microcnemum coralloides* (Loscov et Pardo) Font-Quer) – վտանգված տեսակ է, հայտնի է Մասիս քաղաքի շրջակայքում՝ աղակալած ճահիճներում և աղուտներում, ձկնաբուծարանից մոտ 6կմ հեռավորության վրա,
- հիրիկ մուսուլմանական (*Iris musulmanica* Fomin) – վտանգված տեսակ, աճում է Մխչյան և Մասիս գյուղերի շրջակայքում՝ ձկնաբուծարանից 12-15կմ հեռավորության վրա,
- ջրահարս փոքր (*Najas minor* L.) – խոցելի տեսակ, հայտնի է Մասիս քաղաքի շրջակայքից, ձկնաբուծարանի տարածքից մոտ 6կմ հեռավորության վրա,
- կոմուխ Օշեի (*Inula aucheriana* DC.) - վտանգված տեսակ, հայտնի է Մասիս քաղաքի շրջակայքից, ձկնաբուծարանի տարածքից մոտ 6կմ հեռավորության վրա,
- բիեներցիա շուրջաթև (*Bienertia cycloptera* Bunge) - կրիտիկական վիճակում գտնվող տեսակ, հայտնի է Մասիս գյուղի շրջակայքում, ձկնաբուծարանի տարածքից մոտ 15կմ հեռավորության վրա:

Microcnemum coralloides	Iris musulmanica Fomin

Najas minor L.	Inula aucheriana DC.	Bienertia cycloptera Bunge

Ինչպես արդեն նշվել է, հայցվող տարածքը ամբողջությամբ բետոնապատ է կամ ասֆալտապատ, վերը թվարկած՝ ՀՀ բույսերի կարմիր գրքում հաշվառված բուսատեսակները տարածքում չեն դիտարկվել:

Բետոնապատ/ասֆալտապատ լինելու, ինչպես նաև աշխատանքային գոտի հանդիսանալու պատճառով ձկնաբուծարանի տարածքում չեն բնակվում խոշոր կաթնասուններ, սողուններ: Թռչուններից դիտարկվել է սովորական կաչաղակ և տնային ճնդհուկ: Զանակապես շատ են միջատները՝ ճանճեր, մոծակներ, բզեզներ:

Ըստ ՀՀ կառավարության 29.01.2010թ.-ի N71-Ն որոշման, Կենդանիների կարմիր գրքում գրանցված տեսակներից ձկնաբուծարանի շրջանում հայտնի են.

- Ուբադչի ճպուռ (Gomphus ubadschii Schmidt) – սահմանափակ արեալով հազվագյուտ տեսակ, հայտնի է Բուրաստան գյուղի շրջակայքից, ձկնաբուծարանի տարածքից մոտ 15կմ հեռավորության վրա,

- Միմպեկտա ճպուռ (Sympecma paedisca) – հազվագյուտ տեսակ է, հայտնի է Արտաշատ քաղաքի շրջակայքում, ձկնաբուծարանի տարածքից շուրջ 21կմ հեռավորության վրա,

- Վան Բրինկի նետիկ (Coenagrion vanbrinkae Lohmann) – հազվագյուտ տեսակ է, հայտնի է Մասիս քաղաքի շրջակայքից, ձկնաբուծարանի տարածքից մոտ 6կմ հեռավորության վրա,

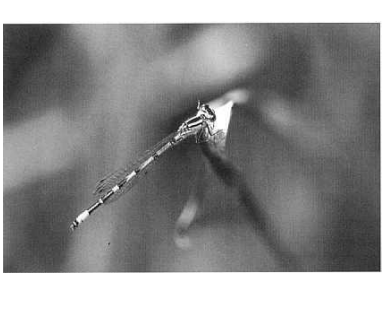
- Սևծովյան ճպուռ (Libellula pontica Selys) – ծայրահեղ սահմանափակ արեալով հազվագյուտ տեսակ, հայտնի է Մասիս քաղաքի շրջակայքից, ձկնաբուծարանի տարածքից մոտ 6կմ հեռավորության վրա,

- Անդրկովկասյան տակիրյան կլորագլուխ (Phrynocephalus orvathi) – խիստ սակավաթիվ, անհետացող տեսակ, հայտնի է Արտաշատի տարածաշրջանի նոսր քսերոֆիտ (չորասեր) բուսածածկով ավազուտային և աղուտային կիսաանապատներում, մոտ 21կմ հեռավորության վրա,

- Փոքր ճագարամուկ (*Allactaga elater*) - Արարատյան հարթավայրի նեղ արեալային էնդեմիկ տեսակ է, խիստ մասնատված արեալով, հայտնի է Արարատի մարզի կավային և խճաքարային կիսաանապատներում, աղուտներում և փոքր ավազուտներում (տակիրներ), չոր լեռնատափաստանի աղուտային և անապատացած բիոտոպերում, հաճախ աղուտային, ավելի հազվադեպ՝ օշինդրային բուսական խմբավորումներով:

- Աղավնաբազե (*Falco columbarius* Linnaeus) - հազվագյուտ, անհետացող, սակավաթիվ և քիչ ուսումնասիրված տեսակ է, Հայաստանում չվահյուր ք.Երևանի շրջակայքում և ձմեռող Հրազդանի շրջանում:

- Եվրոպական ճնճղանուռակ – քիչ ուսումնասիրված. Չվող, քիչ տարածված սակ: Գնահատված է որպես «Խոցելի» տեսակ: Տարածված է Հայաստանի հարավային և հյուսիս-արևելյան շրջաններում:

Gomphus ubadschii Schmidt	Sympetma paedisca	Coenagrion vanbrinkae Lohmann
Libellula pontica Selys	Allactaga elater	Falco columbarius Linnaeus

Ձկնաբուծարանի տարածքում վերը նշված կենդանական տեսակները չեն դիտարկվել:

4.7. Բնության հատուկ պահպանվող տարածքներ

«Ռապս» ձկնաբուծարանի տարածքը ներառված չեն բնության հատուկ պահպանվող տարածքների սահմաններում: Բնության հատուկ պահպանվող տարածքներ չկան նաև ձկնաբուծարանին հարակից տարածքներում:

Արարատի մարզում, ձկնաբուծարանից մոտ 23կմ հեռավորության վրա, գտնվում է «Ժոսուրովի անտառ» պետական արգելոցը, որը հիմնադրվել է 1958 թվականին: Արգելոցը գտնվում է Արարատի մարզում Արարատյան դաշտի հարևանությամբ՝ Գեղամա լեռնաշղթայի լեռնաբազուկների, Երանոսի և Երախի լեռների վրա: Այն զբաղեցնում է 23213.5հա տարածք, տեղակայված է ծովի մակարդակից 700-ից մինչև 2800 մ բարձրության վրա: Արգելոցի բուսական աշխարհը ներառում է անոթավոր բույսերի 1849 տեսակ: Ավելի քան 80 տեսակ ընդգրկված են Հայաստանի Կարմիր գրքում, իսկ 24 տեսակը էնդեմիկ են: Արգելոցի տարածքի 16%-ը անտառածածկ է: Բացատները, թփուտները և մացառուտները զբաղեցնում են տարածքի մեծ 20%-ը: Տարածքի մնացած 64%-ը զբաղեցնում են լեռնային քսերոֆիտների տարբեր տիպի համակեցություններ:

Կենդանական աշխարհը ներառում է կաթնասունների՝ 44, թռչունների՝ 192, սողունների՝ 33, երկկենցաղների՝ 5 և ձկների՝ 9 տեսակներ: Արգելոցի ժայռային, քարքարոտ, խիստ թեքություն ունեցող սարավանդերը ապրելավայր են հանդիսանում գորշ արջի (*Ursus arctos syriacus*), բեզուրյան այծի (*Capra aegagrus*), կովկասյան ընձառյուծի (*Panthera pardus ciscaucasica*) համար, որոնք գրանցված են Հայաստանի Կարմիր գրքում:

Արգելոցի առանձնահատկություններից է նաև պատմական և մշակութային հարուստ ժառանգությունը՝ սկսած վաղնջական ժամանակներից: Տարածքը սերտորեն կապված է հայ ժողովրդի պատմության և պատմական անցյալի փառահեղ դրվագների հետ՝ սկսած բազմաստված հեթանոսական և հելլենիստական մշակույթի շրջաններից: Արգելոցում մինչ օրս պահպանվում են բազմադարյան պատմություն ունեցող մշակութային կոթողներ, պատմաճարտարապետական հուշարձաններ, բույսերի և կենդանիների եզակի տեսականեր, լանդշաֆտների հիասքանչ բազմազանություն:

Ձկնաբուծարանից մոտ 36կմ հեռավորության վրա է գտնվում մեկ այլ բնության հատուկ պահպանվող տարածք՝ «Գոռավանի ավազուտներ» պետական արգելավայրը, որտեղ բուսականության հիմնական տիպը ավազային ջուզգունային անապատն է: Սա միակ տեղամասն է Փոքր Կովկասում որտեղ ներկայացված են ջուզգունի համակեցությունները, և խիստ հազվագյուտ է ողջ Կովկասի համար: Արգելավայրը անոթավոր բույսերի հազվագյուտ և անհետացող տեսակների բացարձակ թվաքանակով Հայաստանում գտնվում է առաջին տեղում /10 տեսակներ գրանցված են Հայաստանի Կարմիր գրքում/: Ընդհանուր առմամբ արգելավայրի տարածքում աճում են 160 տեսակի անոթավոր բույսեր: Էնդեմիկ ներկայացուցիչներից են *Salsola tamamschjanae*, *Acantholimon araxanum*: Այստեղ աճում են նաև ՀՀ Կարմիր գրքում

գրանցված հազվագյուտ և արժեքավոր մի շարք այլ տեսակներ: Ողնաշարավորների ֆաունան հաշվվում է մոտ 20 տեսակ: Տարածքից հայտնի են Հայաստանի համար էնդեմիկ հանդիսացող 12 տեսակ բզեզներ:

Ձկնաբուծարանից մոտ 29կմ հեռավորության վրա գտնվում է «Խոր վիրապ» պետական արգելավայրը, որը հիմնվել է 2007 թվականի հունվարի 25-ի N975-Ն որոշմամբ Փոքր Վեդու գյուղական համայնքի վարչական սահմաններում, Արաքս գետի ձախակողմյան մասի Խոր Վիրապ եկեղեցական համալիրի և Հայաստանի հնագույն մայրաքաղաք Արտաշատի աջակողմյան հատվածում գտնվող՝ 50,28 հեկտար տարածքում խոնավ տարածքի էկոհամակարգի, դրա բաղադրիչների, բուսական ու կենդանական տեսակների պահպանությունը, բնականոն զարգացումը, վերարտադրությունն ու կայուն օգտագործումն ապահովելու նպատակով:

Արգելավայրի հիմնական խնդիրներն են՝

1) «Խոր Վիրապ» արգելավայրի լանդշաֆտային և կենսաբանական բազմազանության բնականոն զարգացման ապահովումն ու պահպանությունը.

2) խոնավ տարածքի էկոհամակարգի էկոլոգիական հավասարակշռության, այդ թվում՝ ջրային ռեժիմի պահպանությունը.

3) վայրի բուսատեսակների և կենդանիների բնական միջավայրի պահպանությունը.

4) վտանգված, կրիտիկական վիճակում գտնվող, խոցելի, անհետացման եզրին գտնվող, ինչպես նաև Հայաստանի Կարմիր գրքում ընդգրկված բույսերի և կենդանիների տեսակների պահպանությունն ու վերարտադրությունը.

5) գիտաճանաչողական և էկոլոգիական զբոսաշրջության իրականացման նախադրյալների ստեղծումը:

Բնության հատուկ պահպանվող տարածք է համարվում նաև բնության հուշարձանը : ՀՀ կառավարության 14.08.2008թ.-ի N967-Ն որոշմամբ հաստատվել է ՀՀ տարածքի բնության հուշարձանների ցանկը, որոնք նույնպես հանդիսանում են բնության հատուկ պահպանվող տարածքներ: ՀՀ Արարատի մարզում հաշվառված են բնության հուշարձանների ցանկը, ինչպես նաև դրանց գտնվելու վայրը ներկայացված է աղյուսակ 10-ում :

Հ/Հ	Անվանումը	Տեղադիրքը
1	2	3
1.	«Անձավիկ» քարանձավ	Վեդի քաղաքից մոտ 20 կմ հս-արլ, Ուխտուակունք գետի աջ ափին, Դարբանդ գետի հետ միախառնման տեղից 8 կմ հոսանքով վեր, 40 մ գետի հունից բարձր, ծ.մ-ից 2100 մ բարձրության վրա
2.	«Դաշտաքար» քարանձավ	Դաշտաքար գյուղից 0,2 կմ հվ, Անահավատքար լեռան հս լանջին, հիմքից 400մ բարձրության վրա
3.	«Մեծ հոր» համակարգ անձավային համակարգ»	Շաղափ գյուղից 3 կմ հս-արլ, ծ.մ-ից 2200 մ բարձրության վրա
4.	«Անանուն» շերտավոր նստվածքներ	Տիգրանաշեն-Պարույր Սևակ գյուղերի ճանապարհի 17-րդ կմ-ի վրա
5.	«Անանուն» անտիկլինալ ծալք	Երևան-Մեղրի խճուղու 81-րդ կմ (Տիգրանաշեն-Պարույր Սևակ հատվածի 15-րդ կմ)
6.	«Անանուն» ծալքավոր ստրուկտուրա	Երևան-Մեղրի խճուղու 81-րդ կմ (Տիգրանաշեն-Պարույր Սևակ հատվածի 15-րդ կմ)
7.	«Անանուն» ծալքագոյացման մերկացում	Ուրցաձոր գյուղից 4,5 կմ դեպի հս, Վեդի գետի աջ ափին
8.	«Հորթունի» բրածո ֆլորա	Չանգակատուն գյուղից 8 կմ հս-արլ
9.	«Ջերմանիսի» բրածո ֆլորա	Ուրցաձոր գյուղից մոտ 20 կմ գետի հոսանքով վեր, նախկին Ջերմանիս գյուղատեղիի մոտակայքում
10.	«Վեդի գետի ավազանի» բրածո ֆաունա	Վեդի գետի ավազան, Ուրցաձոր գյուղից 15 կմ հս-արլ
11.	«Աղակալած ճահճուտ»	քաղ. Արարատ, հանքային աղբյուրների մոտ, ծ.մ-ից մոտ 850 մ բարձրության վրա

Ձկնաբուծարանի տարածքում, հարակից բնակավայրերում բնության հուշարձաններ հաշվառված չեն: Ձկնաբուծարանի տարածքին ամենամոտ գտնվող բնության հուշարձանը «Դաշտաքար» քարանձավն է, հեռավորությունը կազմում է մոտ 38կմ:

4.8. Պատմամշակութային ժառանգություն

ՀՀ Արարատի մարզի պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների ցանկը հաստատվել է ՀՀ կառավարության 2002 թվականի հունվարի 24-ի թիվ 65-Ն որոշմամբ:

Ըստ նշված որոշման տվյալների՝ Հովտաշատ բնակավայրում հաշվառված է մ.թ.ա 3-2 հազարամյակի բնակատեղի, որը գտնվում է գյուղից մոտ 1կմ հյուսիս և ձկնաբուծարանի տարածքից մոտ 2.6կմ հեռավորության վրա:

5. ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ

Ստորև ներկայացվում է շրջակա միջավայրի բնական բաղադրիչների վրա հնարավոր ազդեցությունների հակիրճ բնութագիրը:

- Մթնոլորտային օդի վրա ազդեցություններ չեն դրսևորվում, քանի որ ձկնաբուծարանի տարածքում չկան փոշու կամ քվասակար գազերի արտանետման աղբյուր հանդիսացող արտադրամասեր/տարածքներ, չի իրականացվում այնպիսի գործունեություն, որը կարող է հանգեցնել մթնոլորտային օդի ֆոնային աղտոտվածության ցուցանիշների փոփոխությանը:

- Ջրային ռեսուրսների վրա ազդեցությունները կապված են ջրառի իրականացման և կեղտաջրերի հեռացման հետ: Ինչպես արդեն նշվել է «ՌԱՊՍ» ՍՊ ընկերությունը 27.03.2023թ.-ի №0064-23 ջրօգտագործման թույլտվության պայմաններին համապատասխան իրականացնում է ջրառ 3 գործող խորքային հորերից՝ առավելագույնը 5046.97հազ.մ³/տարի, 13824.6մ³/օր, 160.0լ/վ ծավալով:

Ջրհեռացումը կատարվում է դրենաժային համակարգով դեպի Հրազդան գետը 4541.38հազ.մ³/տարի, 12442.2մ³/օր, 144.0լ/վ ծավալով:

Կեղտաջրերի մաքրում չի կատարվում: Ջրօգտագործման թույլտվությամբ և 27.03.2023թ.-ի կեղտաջրերով ջրային ռեսուրսներ թափվող վնասակար նյութերի թույլատրելի սահմանային արտահոսքի №34 նորմերով սահմանվել են կեղտաջրերում վնասակար նյութերի թույլատրելի սահմանային արտահոսքի հետևյալ տվյալները՝ ԹԿՊ₅ 2.54գ/մ³, ԹԿՊ 10.15գ/մ³, կախության մասնիկներ 12.15գ/մ³, քլորիդներ 15.45գ/մ³, սուլֆատներ 18.23գ/մ³:

- Հողային ռեսուրսների վրա աղտոտման հետ կապված ազդեցություններ չեն դրսևորվում, քանի որ ձկնաբուծարանի տարածքը բետոնապատված է, մասամբ ասֆալտապատված է: Ընդհանուր առմամբ «Ռապս» ՍՊ ընկերությանը գործունեություն իրականացնելու նպատակով հատկացված է մոտ 1.35հա տարածք:

- Ձկնաբուծարանի տարածքում չկա բնական բուսական ծածկույթ, անտառածածկ տարածքներ, ՀՀ բույսերի կարմիր գրքում գրանցված տեսակներ չեն աճում: Հետևաբար, բուսական աշխարհի վրա ազդեցություններ չեն դրսևորվելու:

- Ձկնաբուծարանի տարածքում չկան խոշոր կաթնասունների բներ/որջեր, չեն նշվել սողուններ կամ երկկենցաղներ: Տարածաշրջանի թռչնաշխարհի ներկայացուցիչները պարբերաբար որս էին իրականացնում ձկնաբուծարանի տարածքում, ջրավազաններից որսալով աճեցվող ձկնատեսակը: Մակայն ալերատորների աշխատանքը հանդիսանում է խանգարող/անհանգստացնող

հանգամանք թռչունների համար, ինչի արդյունքում թռչունները այլևս չեն ներխուժում ձկնաբուծարանների տարածք, բացառվել է մարդ/թռչուն «հակամարտությունը», թռչունների դեմ պայքարելու անհրաժեշտությունը: Հետևաբար, կենդանական աշխարհի վրա բացասական ազդեցություններ չեն դրսևորվելու:

- Ձկնաբուծարանի տարածքում առաջանում են երկու տեսակի թափոններ. չտեսակավորված կենցաղային աղբ և սննդամթերքի արտադրության կեղտաջրերի նստվածք.

1) կազմակերպությունների կենցաղային տարածքներից առաջացած չտեսակավորված աղբ (բացառությամբ խոշոր եզրաչափերի), տարեկան մոտ 0.9տ, ծածկագիրը 91200400 01 00 4 :

2) սննդամթերքի արտադրության կեղտաջրերի նստվածք, տարեկան մոտ 40կգ, ծածկագիրը 11139030 02 00 4 :

- Ձկնաբուծարանին հարակից շրջանում բնության հատուկ պահպանվող տարածքներ չկան, հետևաբար վտանգված էկոհամակարգերի վրա ծիածանափայլ իշխանի արտադրությունը ազդեցություն չի ունենալու :

- Հովտաշատ բնակավայրի պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների վրա ձկնաբուծարանի աշխատանքը ազդեցություն չի ունենալու, քանի որ գյուղում հաշվառված մ.թ.ա 3-2 հազարամյակի դամբարանադաշտը գտնվում է ձկնաբուծարանից մոտ 2.6կմ հեռավորության վրա:

- Հովտաշատ բնակավայրի բնակելի շինությունները գտնվում են ձկնաբուծարանի տարածքից 0.9կմ հեռավորությունների վրա: Ձկնաբուծարանի տարածքում աղմուկի առաջացումը կապված է ջրավազանների ջուրը թթվածնով հագեցնող և ջրի շրջապտույտը ապահովող աէրատորների աշխատանքի հետ:

Համաձայն գործող նորմատիվ փաստաթղթերի, արտադրական կազմակերպությունների մշտական աշխատատեղերով տարածքներում աղմուկի (ձայնի) առավելագույն մակարդակը չպետք է գերազանցի 95դԲԱ, իսկ արտադրական կազմակերպությունների մշտական աշխատատեղերում ձայնի մակարդակը չպետք է գերազանցի 80դԲԱ:

Աղմուկի ազդեցությունը ազդակիր բնակավայրում գնահատելու նպատակով կատարվել են հետևյալ հաշվարկները:

Ձկնաբուծարանի տարածքում գումարային հաշվարկային ձայնային բնութագիրը՝ LAէկվ ընդունված է 65դԲԱ:

Աղմուկի մակարդակը աղմուկից պաշտպանող տարածքի հաշվարկային կետում (ազդակիր Չորակ բնակավայրում) որոշվում է՝

$L_{\text{առար}} = L_{\text{էկվ}} - \Delta L_{\text{ահեռ}} - \Delta L_{\text{Ականաչ}}$ բանաձևով, որտեղ՝

$L_{\text{էկվ}}$ - աղմուկի աղբյուրի ձայնային բնութագիրը ձկնաբուծարանի տարածքում, $L_{\text{էկվ}}=65\text{դԲԱ}$,

$\Delta L_{\text{ահեռ}}$ - աղմուկի մակարդակի նվազումը հաշվարկային կետի և աղմուկի աղբյուրի միջև հեռավորությունից կախված (Հովտաշատ բնակավայրի մոտակա բնակելի շինությունները գտնվում են 0.9կմ հեռավորության վրա), $\Delta L_{\text{ահեռ}}$ կազմում է 20դԲԱ,

$\Delta L_{\text{Ականաչ}}$ - աղմուկի մակարդակի նվազումը կանաչ գոտիով, $\Delta L_{\text{Ականաչ}}=10\text{դԲԱ}$:

Աղմուկի մակարդակը Հովտաշատ բնակավայրի արվարձաններում կկազմի՝

$L_{\text{առար}} = L_{\text{էկվ}} - \Delta L_{\text{ահեռ}} - \Delta L_{\text{Ականաչ}} = 65 - 20 - 10 = 35\text{դԲԱ}$ (նորման 45դԲԱ):

Հետևաբար, ձկնաբուծարանի մշտական աշխատատեղերով տարածքներում ալերատորների աշխատանքից առաջացող աղմուկի մակարդակը և ազդակի Հովտաշատ բնակավայրի տարածքում հաշվարկային եղանակով ստացված աղմուկի մակարդակը գտնվում են նորմատիվային փաստաթղթերով սահմանված նորմերում:

Ձկնաբուծարանի տարածքի օժանդակ շինությունում կազմակերպված են աշխատակիցների բնականոն աշխատանքի համար անհրաժեշտ սանիտարակենցաղային պայմանները՝ հանգստի և սնունդ ընդունելու համար բոլոր անհրաժեշտ պարագաներով կահավորված սենյակ, հանդերձարան և լվացարանով ու գուգարանակոնքով սանհանգույց (մշտական համալրվում է անհրաժեշտ հիգիենիկ պարագաներով՝ հեղուկ օճառ, թղթե սրբիչներ, գուգարանի թուղթ, ախտահանող հեղուկներ):

6. ԲՆԱԴԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՊԼԱՆԸ ԵՎ ՄՇՏԱԴԻՏԱՐԿՈՒՄՆԵՐԻ ԾՐԱԳԻՐԸ

Բնական միջավայրը	Հնարավոր ազդեցությունը	Ազդեցության մեղմման/չեզոքացման կամ միջավայրի բարելավման միջոցառումը
1	2	3
Մթնոլորտային օդ	Ազդեցություններ չեն դրսևորվում	Ձկնաբուծարանի տարածքի կանաչատուն
Ջրային ռեսուրսներ	Ջրառի իրականացում 3 խորքային հորից	Ջրային ռեսուրսների արդյունավետ օգտագործում
		Ջրի շրջանառու համակարգի կիրառում (հեռանկարային)
		Ջրաբաշխիչ սարքերի և ջրաչափերի տեղադրում, կնքում պետական կառավարման լիազոր մարմնի կողմից
		Ջրերի որակի մշտադիտարկում ջրառի կետում, եռամսյակը մեկ անգամ հաճախականությամբ
		Ջրերի որակի մշտադիտարկում ջրավազաններում, եռամսյակը մեկ անգամ հաճախականությամբ
	Ջրհեռացում	Ջրհեռացման անհատական նորմերով սահմանված ցուցանիշների պահպանություն
		Ձկնակերի արդյունավետ բաշխում
		Ջրի որակի մշտադիտարկում ջրհեռացման կետում, եռամսյակը մեկ անգամ հաճախականությամբ
		Ջրի որակի մշտադիտարկում Հրազդան գետ թափման կետից հոսքն ի վար, մոտ 100մ հեռավորության վրա, եռամսյակը մեկ անգամ հաճախականությամբ

1	2	3
Հողային ռեսուրսներ	Ազդեցություններ չեն դրսևորվում	Մեքենաների տեղաշարժ բացառապես գոյություն ունեցող ավտոճանապարհներով
		Կենցաղային աղբի հավաքում անտափանց տարողությունների մեջ, հետագա տեղափոխում գործող աղբավայր պայմանագրային հիմունքներով
Բուսական աշխարհ	Ազդեցություններ չեն դրսևորվում	-
Կենդանական աշխարհ	Ազդեցություններ չեն դրսևորվում	-
Բնության հատուկ պահպանվող տարածքներ	Ազդեցություններ չեն դրսևորվում	-
Պատմամշակութային ժառանգություն	Ազդեցություններ չեն դրսևորվում	-

Ծրագրավորված բնապահպանական միջոցառումների իրականացման համար տարեկան կտրվածքով նապատեսվում է հատկացնել մոտ 729.5հազ.դրամ:

7. ԱՐՏԱԿԱՐԳ ԻՐԱՎԻՃԱԿՆԵՐԸ

Գործունեության ընթացքում մարդածին բնույթի հնարավոր արտակարգ իրավիճակներն են՝ հրդեհի առաջացումը, աշխատակիցների վնասվածքները, շահագործվող տեխնիկայի վթարները:

Արտակարգ իրավիճակներին արագ արձագանքելու համար նախատեսված են հետևյալ միջոցառումները՝

- մինչ աշխատանքների սկիզբը ոլոր աշխատողները, այդ թվում նաև վարորդները, անցնում են հրահանգավորում ըստ աշխատանքի անվտանգության կանոնների:

- հրահանգավորումը իրականացնում է աշխատանքների ղեկավարը:

- ձկնաբուծարանի տարածքը ապահովվում է հակահրդեհային անվտանգության միջոցներով (բահեր, ավագ, կրակմարիչներ, հրշեջ հիդրանտի տեղադրում):

- ձկնաբուծարանի տարածքում հատուկ հատկացված վայրում տեղադրվում է դեղարկղիկ, աշխատողներն անցնում են դեղորայքի և բժշկական պարագաների ճիշտ օգտագործման, ինչպես նաև առաջին բուժօգնության ցուցաբերման ուղղված հրահանգավորում:

Ընդերքածին արտակարգ իրավիճակների՝ երկրաշարժի դեպքում արագ արձագանքելու նապատակով նախատեսվում է ձկնաբուծարանում աշխատող անձնակազմի համար կազմակերպել իրազեկման դասընթացներ և ներկայացնել գործողությունների համառոտ ծրագիրը: Երկրաշարժի դեպքում՝ ցնցումները զգալու ժամանակ հանքում աշխատող անձնակազմը պարտավոր է.

- անջատել բոլոր գործող սարքավորումները, մեխանիզմներն ու մեքենաները,
- հեռանալ մեքենաների և մեխանիզմների տեղակայման վայրից,
- կանգնել բացօթյա տարածքում,
- կապ հաստատել կազմակերպության ղեկավարության հետ՝ իրազեկելով տարածքում գտնվող աշխատակիցների քանակի և ընդհանուր իրավիճակի վերաբերյալ,
- կապ հաստատել տարածքային կառավարման մարմինների հետ՝ իրազեկելով տարածքում գտնվող աշխատակիցների քանակի և ընդհանուր իրավիճակի վերաբերյալ,
- ընկերության մեքենաներով ապահովել աշխատակիցների տարահանում,
- ձկնաբուծարանի տարածքում հատուկ հատկացված վայրում տեղադրել դեղարկղիկ, աշխատողներին ծանոթացնել դեղորայքի և բժշկական պարագաների ճիշտ օգտագործման, ինչպես նաև առաջին բուժօգնության ցուցաբերման կանոններին:

Անբարենսպաստ օդերևութաբանական պայմանների (քամու արագացում, անհողմություն, անոմալ բարձր շոգ կամ ցուրտ, թանձր մառախուղ, ամպրոպ) իհայտ գալու դեպքում կիրառվում են հետևյալ միջոցառումները (ըստ իրավիճակի).

- կրճատվում է աշխատանքի տևողությունը,
- կրճատվում է միաժամանակ աշխատող մեքենաների և մեխանիզմների քանակությունը,
- բեռնատար մեքենաները կահավորվում են հատուկ մառախուղի լույսերով,
- աշխատակիցները պատսպարվում են ձկնաբուծարանի տարածքում գտնվող, օդափոխման, ջեռուցման և ջրամատակարարման համակարգերով կահավորված օժանդակ շինություններում:

ՇԵՆՔ, ՇԻՆՈՒԹՅԱՆ									
N ըստ հորանմանի Հատակագծի	Գործարանական նշանակությունը (անկանոնը)	N 1 ջրակազան	Մ/մ		Կոդերի համադրումը	մ			
			Ը	Գ		մ	գ		
7			1	8445213.2646	4440237.7333				
			2	8445219.3221	4440258.6749				21.80
			3	8445226.1622	4440256.7715				7.10
			4	8445220.0912	4440235.7823				21.80
			1	8445213.2646	4440237.7333				7.10
8							Y		
			1	8445221.0527	4440235.5075				21.80
			2	8445227.1256	4440256.5034				7.80
			3	8445234.5401	4440254.4123				21.80
			4	8445228.5525	4440233.3641				7.80
9		Ծածկ	1	8445221.0527	4440235.5075				
			1	8445195.8426	4440236.4895				3.10
			2	8445196.7176	4440239.4632				6.00
			3	8445202.5696	4440237.7412				3.10
10		Պարխալ	4	8445201.6945	4440234.7673				6.00
			1	8445195.8426	4440236.4895				
			19,00 գծ/մ						
11		Ծածկ	1	8445302.1965	4440274.2955				6.85
			2	8445303.9601	4440280.9145				18.80
			3	8445322.0780	4440276.0870				6.85
			4	8445320.3144	4440269.4679				18.80
			1	8445302.1965	4440274.2955				

Շենք, Շինություն						
N ըստ հողամասի Հասակագծի	Գործարանական նշանակությունը (անվանումը)	Բ/Ն Բ/Ն Բ/Ն	Կոդեր		Ցված վերջ	
			X	Y		
2	Ենթակայան	1	8445211.5946	4440320.6673		
		2	8445212.5340	4440323.9352	3.40	
		3	8445217.0428	4440322.6084	4.70	
		4	8445216.1035	4440319.3408	3.40	
		1	8445211.5946	4440320.6673	4.70	
3	Գոմ	1	8445186.4740	4440238.7640		
		2	8445181.2690	4440262.7724	24.55	
		3	8445186.7995	4440263.9283	5.65	
		4	8445192.0416	4440239.9445	24.55	
		1	8445186.4740	4440238.7640	5.65	
4	Շեն. II հարկ	1	8445196.7176	4440239.4632		
		2	8445199.1453	4440247.7134	8.60	
		3	8445204.9973	4440245.9914	6.00	
		4	8445202.5696	4440237.7412	8.60	
		1	8445196.7176	4440239.4632	6.00	
5	Սանրակների արտադրամաս		X	Y		
		1	8445279.0369	4440279.8154		
		2	8445280.8397	4440286.5794	7.00	
		3	8445300.2570	4440281.3871	20.10	
		4	8445298.4593	4440274.6403	7.00	
6	N 3 ջրավազան	1	8445279.0369	4440279.8154	20.10	
		1	8445302.1965	4440274.2955		
		2	8445303.9601	4440280.9145	6.85	
		3	8445322.0780	4440276.0870	18.80	
		4	8445320.3144	4440269.4679	6.85	
		1	8445302.1965	4440274.2955	18.80	

Շ Ի Ն ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն Ն Ե Ր Ի Հ Ա Տ Ա Կ Ա Գ Ի Ծ

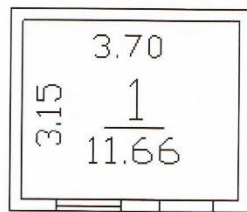
<<ՌԱՊՍ>> ՍՊԸ
(Անուն, ազգանուն (անվանում))

Մարզ Արարատի

համայնք Հովտաշատ

հասցե գ. Հովտաշատ

Մասշտաբ 1:100

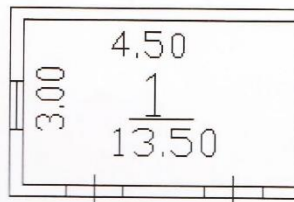

1. Տնտ. շինություն

H= 3.00մ

h= 2.70մ

D= 0,20մ

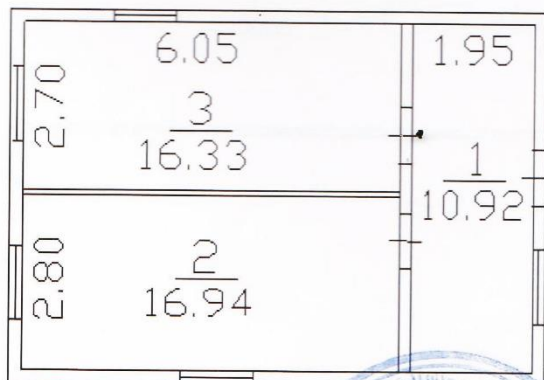

2. Ենթակայան

H= 3.30մ

h= 3.05մ

D= 0,20մ

4. Շին. II հարկ

H= 3.30մ

h= 3.00մ

D= 0,20մ

d=0.10;0.20մ

Կատարող՝ Հարություն Գևորգյան

Որակավորման վկայականի համարը 0106 տրված 23.02.2012թ.

Շ Ի Ն ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն Ն Ե Ր Ի Հ Ա Տ Ա Կ Ա Գ Ի Ծ

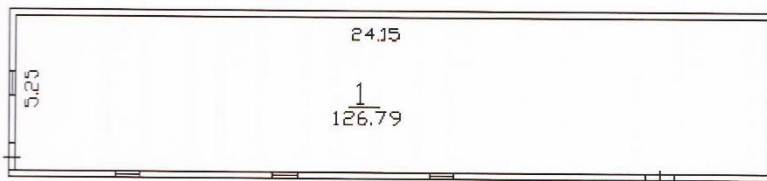
<<ՌԱՊՍ>> ՍՊԸ
(Անուն, ազգանուն (անվանում))

Մարզ Արարատի

համայնք Հովտաշատ

հասցե գ. Հովտաշատ

Մասշտաբ 1:200

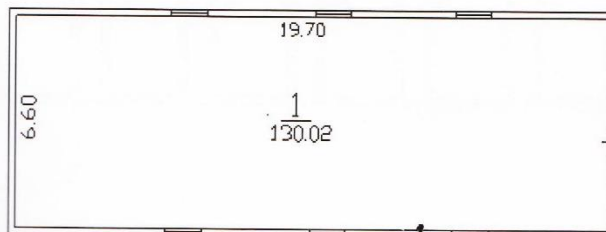

3.Գու

H= 2.40մ

h= 2.35մ

D= 0.20մ

5.Մանրաձկների
արտադրամաս

H= 3.00մ

h= 2.90մ

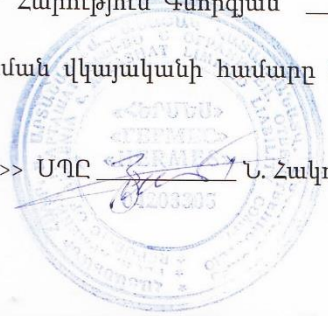
D= 0,20մ

Կատարող՝ Հարություն Գևորգյան

Որակավորման վկայականի համարը 0106 տրված 23.02.2012թ.

<<ՀԵՐՄԵՍ>> ՍՊԸ

Ն. Հակոբյան

ፖሊስ በኩል ስለተደረገው ጥናት ዝርዝር መረጃ የሚያስፈልጉትን

<<ቡህግህ>> ሀገር

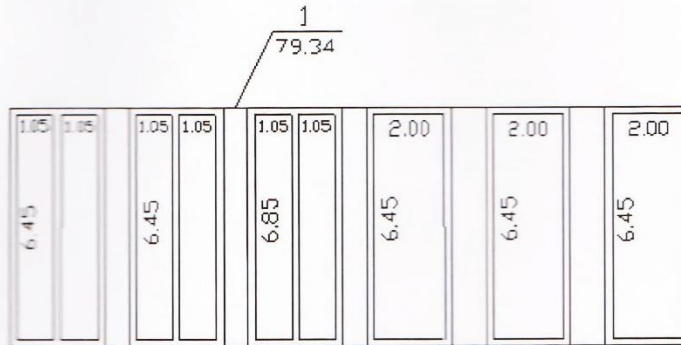
(Անուն, ազգանուն (անվանում))

Մարգ Արարատի

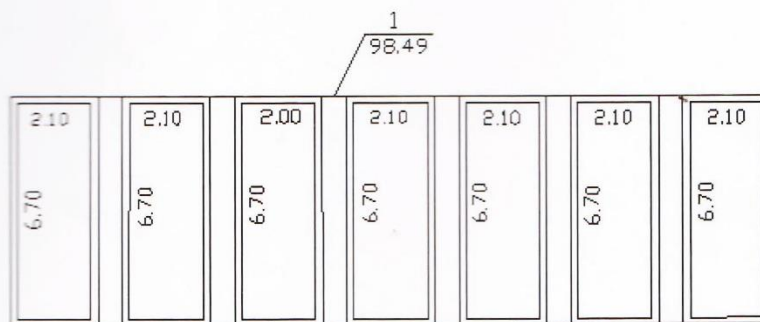
համայնք Հովտաշատ

հարցեր գ. Հովտաշատ

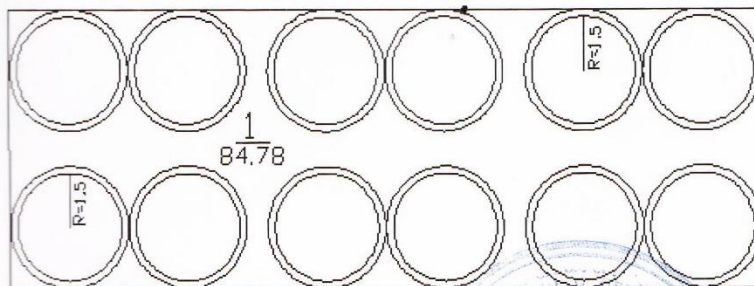
Մասշտաբ 1:200

6. N-3 Ջրավազան

$$h = 0.90 \mu$$
$$D = 0.20 \text{ f}$$
 $d=0,20\text{uf}$

7. N-1 Ջրավազան

$$h = 0.75u$$
$$D = 0.20 \mu\text{f}$$
 $d=0,20\text{uf}$

8. N-2 Ջրավազան

$$h=0.70\text{u}$$
$$D = 0,20 \text{ u}$$

Կատարող՝ Հարություն Գևորգյան

Որակավորման վկայականի համարը 0106 տրված 23.02.2012թ.

Հավելված N 1
ՀՀ Կառավարության 2003 թվականի
մարտի 7-ի N 218-Ն որոշման

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՋՐԱՅԻՆ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԻ
ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ

ՋՐՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ԹՈՒՅԼՏՎՈՒԹՅՈՒՆ N 0064-23

1 - 2 - Ջ/Կ - Ս - Վ

«ՈԱՊՍ» ՍՊԸ

(Ջրօգտագործողի անվանումը)

ՀՀ ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ

(ըրային ռեսուրսների կառավարման և

նախարար Հ. ՄԻՍԻՂՅԱՆ

պատվիրակության մարմնի ղեկավար)

ստորագրությունը, անունը, ազգանունը

Կ.Տ

«ՈԱՊՍ» ՍՊԸ

(ջրօգտագործման թույլտվություն ստացողի

ՏՆՕՐԵՆ Ա. ՍԱՐԳՍՅԱՆ

պաշտոնը, ստորագրությունը)

անունը, ազգանունը

Տրված է 24 03 2023 թ. Ուժի մեջ է միւնչւ 24 09 2024 թ.

Գործունեության ժամկետը երկարաձգված է մինչև _____ 20 _____ թ.

(ըրային ռեսուրսների կառավարման և

պախպանության մարմնի ղեկավար)

(ջրօգտագործման թույլտվություն ստացողի

պաշտոնը, ստորագրությունը, անունը, ազգանունը)

1. Ջրօգտագործողի հասցեն

ՀՀ Արարատի մարզ, Մասիս համայնք, Հովտաշատ գյուղ
(ջրօգտագործման թույլտվություն ստացողի անվանումը, (անունը, ազգանուն, հասցեն և հեռախոսը)

2-րդ փողոց, տուն 49/1 հեռ. (093) 77 94 00

2. Ջրօգտագործման վայրը ՀՀ Արարատի մարզ

Մասիս համայնքի Հովտաշատ գյուղի վարչական տարածք

3. Ջրառի վայրը ՀՀ Արարատի մարզ

Մասիս համայնքի Հովտաշատ գյուղի վարչական տարածք

4. Ջրօգտագործման նպատակը /ծկնաբուժական/

5. Ջրօգտագործման ծավալը, այդ թվում՝
ա) մակերևութային ջրային ռեսուրսներ

2

բ) ստորերկրյա ջրային ռեսուրսներ երեք գործող խորքային հոր
առավելագույնը՝ 5045.97 հազ.մ³/տարի, 13824.6 մ³/օր, 160.0 լ/վ

6. Ջրօգտագործման ժամանակահատվածը և ռեժիմը

Տարեկան 365 օր 24 ժամյա ռեժիմով

7. Ջրօգտագործման թույլտվության պայմանների ապահովման նկատմամբ
վերահսկողության մեխանիզմները ժիմը

1. Ջրօգտագործման չափաքանակի վերահսկողություն, հաշվառում
և սույն ջրօգտագործման թույլտվության 5-րդ կետի բ) ենթակետով
սահմանված չափաքանակների չգերազանցում:

2. Ջրօգտագործման նպատակայնություն:

3. Սույն ՁԹ-ի անբաժանելի մաս համդիսացող պայմանների կատարում:

* Հայաստանի Հանրապետության ընդերքի մասին օրենսգրքով սահմանված դեպքերում ստորերկրյա ջրերի օգտագործման համար պահանջվում է նաև ընդերքօգտագործման պայմանագիր:

N 0064-23 24.03.2023թ.

ՋՐՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ԹՈՒՅՆՎՈՒԹՅԱՆ ԱՆԲԱԺԱՆԵԼԻ ՄԱՍ
ՀԱՆԴԻՄԱՑՈՂ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

ՀՀ ջրային օրենսգրքի հոդված 32-ի պահանջների համաձայն մշակված սույն պայմանները ենթակա են պարտադիր կատարման: Սույն պայմանների խախտումը, համաձայն ՀՀ ջրային օրենսգրքի 30.2 հոդվածի, հիմք է ջրօգտագործման թույլտվության կասեցման համար:

1. «Ռապս» ՍՊԸ-ն պարտավոր է՝
ա/ապահովել՝ N 0064-23 ջրօգտագործման թույլտվության ստացմամբ և ջրօգտագործման իրականացմամբ պայմանավորված ՀՀ օրենսդրության պահանջների կատարումը:

բ/արտակարգ իրավիճակներում և սակավաջրության ու երաշտի պայմաններում ապահովել շրջակա միջավայրի նախարարության պահանջները, որոնք ուղղված են հասարակական շահին և շրջակա միջավայրի պահպանմանը:

գ/իր գործունեությամբ չնվազեցնել՝ մինչև N 0064-23 ջրօգտագործման թույլտվության ստացումը գոյություն ունեցող ավանդական ջրօգտագործողների ջրօգտագործման իրավունքները:

դ/ապահովել պայմաններ՝ շրջակա միջավայրի նախարարության աշխատակցի կողմից ջրօգտագործման թույլտվության պայմանների կատարումը հսկելու համար:

ե/օրենսդրությամբ սահմանված կարգով մասնագիտացված ջրաերկրաբանական կազմակերպության միջոցով կատարել խորքային հորերի ռեժիմային դիտարկումներ և արդյունքները տարեկան մեկ անգամ ներկայացնել շրջակա միջավայրի նախարարություն ջրային պետական կադաստրում գրանցման:

զ/տարբեր պատճառներով ջրօգտագործման դադարեցման (ծավալների նվազեցման) հետևանքով խորքային հորի չշահագործման դեպքում շրջակա միջավայրի նախարարության կողմից սահմանված ձևով և ժամկետում պահուստավորել, կոնսերվացնել (կախված հորերի շահագործական և տեխնիկական վիճակից) այն:

2. Սույն ջրօգտագործման թույլտվությունն ուժի մեջ մտնելուց հետո N 0266-21 ջրօգտագործման թույլտվությունը տրված 26.07.2021թ. այլևս չի գործում:

3. Օրենքով նախատեսված լիմեյտ դեպքում, մեկամսյա ժամկետում դիմել «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննական կենտրոն» ՊՈԱԿ՝ շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման:

4. Ապահովել ՀՀ կառավարության 22.05.2003թ. «Ձկնային տնտեսության կարիքների համար ջրային ռեսուրսների օգտագործման կարգը հաստատելու մասին» 703-Ն որոշման կարգի 6.1 կետով սահմանված ջրօգտագործման և ձկնարտադրության տարեկան ծավալի չափաբանակները, այն է՝

ա/ 1 /վ ջրաելքով իշխան ձկնատեսակի համար նվազագույնը 700 կգ

բ/ 1 /վ ջրաելքով թառափ ձկնատեսակի համար նվազագույնը 800 կգ

գ/ 1 /վ ջրաելքով թառափ և իշխան ձկնատեսակների համար ընդհանուր նվազագույնը 750 կգ:

5. Տվյալ տարածքը սպասարկող համապատասխան ՏՕԸ-ի պահանջով ձկնաբուծական գործունեությունից առաջացող հոսքաջրերը ոռոգման նպատակով անվարձաբաժան փոխանցել ՏՕԸ-ին:

6. Ապահովել ՀՀ կառավարության 14.01.10թ. «Արդիական տեխնոլոգիաների կիրառման, ջրային ռեսուրսների մոնիտորինգի բարելավման և աղտոտման նվազեցման ու կանխման միջոցառումները սահմանելու մասին» N 118-Ն որոշման պահանջները:

ա/ մինչև ջրօգտագործումն իրականացնելը ջրառի կետերն ապահովել առցանց հոսքաչափերով, հաշվառված տվյալների արխիվացման տեխնիկական հնարավորությամբ:

բ/ կատարել ջրօգտագործման, ջրահեռացման և ջրային ռեսուրսների աղտոտման հաշվառման աշխատանքներ և կատարված աշխատանքների մասին տարեկան հաշվետվություն ներկայացնել Հայաստանի Հանրապետության շրջակա միջավայրի նախարարություն յուրաքանչյուր տարվա մինչև 24.03-ի ընթացքում:

7. Հրավազմնային կառավարման պլանների հաստատումից կամ դրանցում փոփոխություններ կատարելուց հետո նախկինում տրամադրված ջրօգտագործման թույլտվությունները ենթակա են վերանայման:

8. Հայաստանի Հանրապետությունը և ջրային ռեսուրսների կառավարման ու պահպանության մարմինը սույն ջրօգտագործման թույլտվությունն ուժի մեջ մտնելուց հետո պատասխանատվություն չեն կրում ջրային ռեսուրսների նվազման հետևանքով ջրօգտագործողի կրած վնասների համար և չեն հատուցում դրանք:

9. Հրառի և ջրահեռացման կողոդինատական կետերն են.

Ջրառ՝

Ջրահեռացում

X = 44° 21' 25.1" Y = 40° 05' 41.1"

X = 44° 21' 33.52" Y = 40° 05' 36.15"

X = 44° 21' 30.3" Y = 40° 05' 39.6"

X = 44° 21' 26.71" Y = 40° 05' 38.33"

X = 44° 21' 29.4" Y = 40° 05' 37.1"

ՀՀ ջրային միջավայրի նախարար

Դ. Սիմիդյան

«24» 03 2023 թ.

«Ռապս» ՍՊԸ-ի տնօրեն

Ա. Սարգսյան

«24» 03 2023 թ.

8. Ջրային ռեսուրսներ կամ դրանց ջրահավաք ավազաններ թափվող
կեղտաջրերի թույլատրելի ծավալները _____

Դրենաժային համակարգ՝ Հրազդան գետ

4541.38 հազ.մ³/տարի, 12442.2 մ³/օր, 144.0 լ/վ

9. Արտահոսքի նկարագրությունը _____

Կեղտաջրերի մաքրում չի կատարվում:

10. Կեղտաջրերում վնասակար նյութերի թույլատրելի սահմանային արտահոսքի
տվյալները _____

ԹԿՊ _{իվ}	- 2.54 գ/մ ³
ԹՔՊ	- 10.15 գ/մ ³
Կախ. մասնիկներ	- 12.15 գ/մ ³
Քլորիդներ	- 15.45 գ/մ ³
Սուլֆատներ	- 18.23 գ/մ ³

11. Ջրերի ստանդարտները և(կամ) դրանց վերաբերյալ հրապարակումների
տեղեկությունները _____

չ

12. Հատուկ միջոցառումներ, որոնք կիրառվելու են արդյունավետ
ջրօգտագործումը խթանելու և ջրի որակը բարելավելու, գերխոնավ և առափնյա
կարևոր բնական միջավայրերը և առնչվող կենսաբազմազանությունը
պահպանելու համար _____

Մշակել և իրականացնել՝ ջրակորուստների կրճատման

և նորմատիվային ջրաքանակի արդյունավետ օգտագործման

միջոցառումների ծրագիր:

13. Համապատասխան պահանջներ՝ ջրօգտագործման հաշվառման, մոնիտորինգի, գրանցման և ճշգրտման համար _____

1. Ջրառի կետերն ապահովել ջրաչափական դիտակետերով,

ջրաչափերով և սահմանված կարգով դրանք կապարակնքել:

2. Կատարել ջրօգտագործման հաշվառման աշխատանքներ և սահմանված կարգով բնապահպանության և ընդերքի տեսչական մարմին ներկայացնել 2-տա (ջրտնտ) տարեկան հաշվետվությունը:

14. Համապատասխան երաշխիքներ՝ ջրային ռեսուրսներին վնասներ հասցվելու դեպքում _____

ՀՀ ջրային օրենսգրքի պահանջների խախտման դեպքում փոխհատուցել հասցված վնասը ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

15. Ջրօգտագործման թույլտվությանն առնչվող վճարներն ու վճարման ժամանակացույցը. _____

1. Պետական տուրքի անդորրագիր N *28/2*

2. Բնօգտագործման և բնապահպանական վճարները կատարել

ՀՀ հարկային օրենսգրքով սահմանված կարգով, չափով և ժամկետներով:

16. Ջրօգտագործման թույլտվությունը գրանցված է պետական ջրային կադաստրում: _____

Սույն ջրօգտագործման թույլտվությունը կազմված է երկու օրինակից:

17. Խորքային հորի հորատմանը ներկայացվող պահանջները _____

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ՎԿԱՅԱԿԱՆ
ԱՆՇԱՐԺ ԳՈՒՅՔԻ ՆԿԱՏԱՍԱՐ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ
ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱՆՑԱՆ**

Սույն վկայականով հաստատվում է «25» Դեկտեմբերի 2015 թվականին գույքի նկատմամբ իրավունքների պետական գրանցման միասնական մատյանում կատարված անշարժ գույքի նկատմամբ իրավունքի պետական գրանցումը հետևյալ տվյալներով.

1. ԳՐԱՆՑԿԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ՍՈՒԲՅԵԿՏ (ՆԵՐ)

«ՌԱՊՍ» ՍՊԸ

2. ԱՆՇԱՐԺ ԳՈՒՅՔԻ ԳՏՆՎԵԼՈՒ ՎԱՅՐԸ ԵՎ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ

Մարզ Արարատ, համայնք Հովտաշատ 12-րդ փողոց 47

3. ԳՐԱՆՑԿԱՆ ՀԱՄԱՐ ՀԻՄՔ ՀԱՆԴԻՍԱՑԱԾ ՓԱՍՏԱԹՅՈՒՆԸ

Ավարտված շինարարության շահագործման փաստագրման ակտ թիվ 4՝ 12/09/2008թ., թիվ 6՝ 09/09/2013թ., անշարժ գույքի օտարման 06/07/07թ. թիվ 1560 պայմանագիր, Կառուցման թույլտվության մասին որոշում եւ թույլտվություն՝ թիվ 7՝ 02/07/2008թ., թիվ 12՝ 18/07/2013թ.

4. ՀՈՂԱՄԱՍԻ ԲԵՆԻԹԱԳՐԵՐԸ

Կադաստրային ծածկագիրը՝ 03-054-0212-0008

Մակերեսի չափը (հա)՝ 1.35

Նպատակային նշանակությունը՝ ջրային

Գործառնական նշանակությունը կամ խողատեսքը՝ Զրային

Գրանցված իրավունքի տեսակը՝ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

5. ՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԲՆՈՒԹԱԳՐԵՐԸ

1) Նպատակային նշանակությունը՝ Արտադրական

2) Բնութագրերը ըստ առանձին շինությունների՝

Հ/ի	Կադաստրային ծածկագիրը	Տեսակը	Մակերեսի չափը	Գրանցված իրավունքի տեսակը
1	03-054-0212-0008-002-000	սանիտարական հանգույց	4.2 ք.մ.	ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
2	03-054-0212-0008-003	Արտադրամաս	95.5 ք.մ.	ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
3	03-054-0212-0008-004	փոքր ձկների լճակ	111.36 ք.մ.	ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
4	03-054-0212-0008-006	ձկնաճեցման լճակներ	1156.56 ք.մ.	ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
5	03-054-0212-0008-007	հողաթմբե լճակներ	702 ք.մ.	ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
6	03-054-0212-0008-008	ձկնաճեցման լճակներ	602.1 ք.մ.	ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
7	03-054-0212-0008-009	ձկնաճեցման լճակներ	3092.32 ք.մ.	ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
8	03-054-0212-0008-001-000	Վարչական շենք	215.2 ք.մ.	ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
9	03-054-0212-0008-011	Տնտ. շինություն	11.66 ք.մ.	ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
10	03-054-0212-0008-012	Ենթակայան	13.5 ք.մ.	ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
11	03-054-0212-0008-014	Անասնաշենք	126.79 ք.մ.	ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
12	03-054-0212-0008-015	Մանրաձկների արտադրամաս	13.02 ք.մ.	ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
13	03-054-0212-0008-016	3 Զրավազան	79.34 ք.մ.	ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
14	03-054-0212-0008-017	1 Զրավազան	84.78 ք.մ.	ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
15	03-054-0212-0008-018	2 Զրավազան	98.49 ք.մ.	ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
16	03-054-0212-0008-013	Շինություն 2 հարկ	44.19 ք.մ.	ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
17	03-054-0212-0008-019	Ծածկ	18.6 ք.մ.	ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
18	03-054-0212-0008-020	պարիսպ	3.8 ք.մ., 7.6 խ.մ.	ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
19	03-054-0212-0008-021	ծածկ	128.78 ք.մ.	ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
20	03-054-0212-0008-010	պարիսպ	21.44 ք.մ., 47.12 խ.մ.	ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
21	03-054-0212-0008-005	ծածկ	17.7 ք.մ.	ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Վկայական N 25122015-03-0041, գաղտնաբառ՝ HG23CICSYMKN

էջ 2

Լրացուցիչ նշումներ և տեղեկություններ

Գույքի նկատմամբ իրավունքի պետական գրանցումը կատարվել է 29/10/2013թ., 25/12/2015թ.
կատարվել է հասցեի ուղղում:

Գրանցումը իրականացնող պաշտոնատար անձի անունը, ազգանունը՝ Սևուշ Վերանյան
գրադեցրած պաշտոնը՝ Արարատի մարզային ստորաբաժանման անշարժ գույքի ավագ
ռեգիստր

Կ.Տ.

Վկայական N 25122015-03-0041, գաղտնաբառ՝ HG23CICSYMKN

Էջ 2

ՊԵՏԱԿԱՆ ՄԻԱՍՈՐԱԿԱՆ ԳՐԱՆՑԱՄԱՅԻՆԻՑ-ՔՐԱԿԱՆԴԱՐ 2022-11-08
ՀԱՄԱՐՈՒՄ

Սահմանափակ գրառարկումներ ընկերություն (ՍՊԸ)

Տեղեկություններ իրավահաջորդության / իրավախախտության վերաբերյալ

Իրավախախտություններ գրառված չեն

Տեղեկությունների կանոնադրական կապիտալի չափի մասին

Կանոնադրական կապիտալի չափը ՀՀ դրամով՝ 50000

Մասնակիցներ

Անուն Ազգանուն / Անվանում	Գրանցամատյանում գրառման ամսաթիվ	Բաժնեմասի չափը	Բաժնեմասի չափը ՀՀ դրամով	
ՍԵՂԻՍՆԻ ԱՌՈՒՍՏԱՍՅԱՆ ԳԱՐԻԿԻ Անձնագիր N/AN0349647 2013-02-05 տրվ. 001 ի կողմից ՀԾՀ 2802670312 Հասցե՝ ԳՅՈՒԼԲԵՆԿՅԱՆ Փ. / Ե / 33 / 22 ԱՐԱՐԿԻՐ 0033 ԵՐԵՎԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆ	2016-05-19	100 %	50000	

Պետական միասնական գրանցամատյանում կատարված փոփոխություններ

Գրանցման ամսաթիվ	Փոփոխություններ
2007-06-06	Գործադիր մարմնի ղեկավարի փոփոխություն
2010-12-21	Մասնակիցների փոփոխություն մասնակիցների գրանցամատյանում Սեփականության վկայագրի տրամադրում
2010-12-22	Գործադիր մարմնի ղեկավարի փոփոխություն Կանոնադրության փոփոխություն (կանոնադրության լրացում/փոփոխություն) Մասնակիցների փոփոխություն
2012-02-01	Տվյալների ուղղում տվյալների շտեմարանում
2012-05-11	Կանոնադրության թվայնացում
2015-04-14	Կանոնադրության փոփոխություն (կանոնադրության լրացում/փոփոխություն) Մասնակիցների փոփոխություն
2016-05-19	Մասնակիցների փոփոխություն
2018-03-14	Գործադիր մարմնի ղեկավարի փոփոխություն
2019-10-31	Սահմանափակումների գրառում
2019-12-30	Գործադիր մարմնի ղեկավարի փոփոխություն
2020-05-25	Սահմանափակումների գրառում
2021-08-20	Սահմանափակումների գրառում Սահմանափակումների գրառում
2022-11-08	Պաշտոնական կայքի և/կամ էլ. փոստի մասին տեղեկությունների գրառում Գործադիր մարմնի ղեկավարի փոփոխություն

Քաղվածքը տրամադրող՝ ՌՈՒԶԱՆՆԱ ՇԻՐԻՆՅԱՆ
ստորագրություն
Քաղվածքի տրամադրման ամսաթիվ՝ 2022-11-08

